

**Чернівецький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету**

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**СИСТЕМА КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ
БЮДЖЕТУ: УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ТА
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ
(на матеріалах Управління Державної казначейської служби
у м. Чернівцях Чернівецької області)**

Студента 2 курсу денної форми
навчання спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
спеціалізації «Державні фінанси»

Мар'ян
Михайло
Васильович

Науковий керівник:
к.фіз.-мат.н., доцент

Дрінь
Ірина
Ігорівна

Завідувач кафедри:
д.е.н., професор

Чорновол
Алла
Олегівна

Чернівці 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1. МЕХАНІЗМ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	6
1.1. Місцеві бюджети в системі казначейського обслуговування	6
1.2. Теоретичні аспекти казначейського обслуговування місцевих бюджетів за доходами та видатками	9
1.3. Єдиний казначейський рахунок як інструмент управління бюджетними коштами в системі казначейства	13
Висновки до розділу 1	20
Розділ 2. МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ М. ЧЕРНІВЦІ ЗА 2019-2021 РОКИ	21
2.1. Аналіз доходної частини бюджету м. Чернівці	21
2.2. Аналіз видаткової частини бюджету м. Чернівці	30
2.3. Оцінка міжбюджетних трансфертів	38
Висновки до розділу 2	42
Розділ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТІВ	44
3.1. Міжнародна практика казначейського обслуговування бюджетів та її застосування у вітчизняній практиці	44
3.2. Інформаційна модернізація казначейського обслуговування бюджетів	51
3.3. Казначейський контроль за дотриманням бюджетного законодавства та напрями його оптимізації	54
Висновки до розділу 3	61
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Обсяги ресурсів місцевих бюджетів і потенційні можливості їхнього наповнення не гарантують своєчасного виконання функцій, покладених на органи місцевого самоврядування. Тому важлива роль в сучасних умовах належить системі виконання місцевих бюджетів, яка, окрім акумулювання доходів і здійснення видатків, має забезпечувати ефективне управління бюджетними ресурсами, прозорість фінансових операцій, аналіз і надання інформації про стан бюджету, а також запобігати нецільовому використанню коштів.

У світовій практиці, залежно від історичних і національних особливостей організації фінансової системи, вирізняють три основні моделі систем касового виконання бюджету: банківську, казначейську та змішану, яка поєднує ознаки двох попередніх. У більшості держав переважно застосовується банківська система виконання бюджетів. Однак, найпоширенішою є практика створення спеціалізованого органу – Казначейства, який провадить діяльність у сфері виконання бюджетів всіх рівнів і наділений певними повноваженнями щодо управління державними та місцевими фінансами. В Україні застосовується казначейська система обслуговування місцевих бюджетів, яка передбачає закріплення провідної ролі в цьому процесі за органами Казначейства.

Значний внесок у дослідження казначейського обслуговування місцевих бюджетів зробили у своїх працях К. Огданський, П. Петрашко, В. Стоян, Н. Сушко, О. Чечуліна, С. Юрій, С. Булгакова, Л. Єрмоленко, Є. Галушка, Й. Хижник, О. Даневич, О. Охрімівський, Д. Ротар, К. Павлюк, М. Мельник, А. Стовбчатий, Л. Гуцаленко, Р. Макуцький, О. Кіреєв, М. Мац та ін. Проте необхідно й надалі проводити дослідження казначейського обслуговування місцевих бюджетів за доходами і за видатками з метою підвищення ефективності в умовах розвитку вітчизняної економіки.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методологічних основ та розробка науково-практичних рекомендацій щодо механізму

управління казначейською системою обслуговування бюджетів на місцевому рівні та визначення ефективності її функціонування.

Завданнями випускної валіфікаційної роботи є:

- розкрити теоретичні основи функціонування місцевих бюджетів в системі казначейства;
- вивчити теоретичні аспекти казначейського обслуговування обслуговуванні місцевих бюджетів;
- дослідити призначення єдиного казначейського рахунку як інструменту управління бюджетними коштами в системі казначейства;
- проаналізувати джерела формування та напрямки використання коштів бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки;
- вивчити міжнародний досвід казначейського обслуговування бюджетів та визначити можливість її застосування у вітчизняній практиці;
- вказати напрямки інформаційної модернізації казначейського обслуговування місцевих бюджетів в Україні;
- визначити напрями розвитку казначейського контролю в системі казначейства.

Об'єктом дослідження – дохідна та видаткова частина місцевих бюджетів м. Чернівці.

Предмет дослідження - розкриття фінансових відносин, що виникають в процесі казначейського обслуговування місцевих бюджетів.

Методи дослідження. Під час написання випускної кваліфікаційної роботи використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи пізнання явищ і процесів казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Зокрема, при дослідженні понятійного апарату застосовувались методи наукової абстракції, аналізу, індукції і дедукції, узагальнення та системний метод. Під час вивчення змісту наукової літератури та законодавчої бази, узагальненні основних напрямів сучасних досліджень з обраної проблематики використано метод порівняльного аналізу. Метод статистичних порівнянь показників використано під час проведення моніторингу виконання місцевих

бюджетів. Дослідження процесів становлення та ефективного розвитку казначейської системи в Україні здійснено із поєднанням історичного та логічного підходів. Окрім того, при аналізі окремих економічних явищ застосовувалися методи спостереження, групування, класифікації та графічного зображення результатів.

Інформаційну базу формують законодавчі, нормативно-правові акти у сфері казначейських відносин, наукові публікації вітчизняних і зарубіжних вчених, інструктивно-методичні документи, матеріали науково-практичних конференцій, звітні, інформаційно-аналітичні та статистичні матеріали Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, інформаційні ресурси мережі Інтернет.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретико-методологічних і прикладних засад організації казначейських відносин та обґрунтуванні методичних положень щодо підвищення ефективності обслуговування місцевих бюджетів в Україні. Основні концептуальні положення, висновки та рекомендації роботи мають практичне спрямування й можуть бути використані для вдосконалення організації казначейського обслуговування місцевих бюджетів в державі.

Публікації. Основні положення та результати випускної кваліфікаційної роботи відображені у збірнику тез доповідей студентської Інтернет-конференції «Фінансово-економічний розвиток регіонів: виклики воєнного стану та поствоєнні перспективи».

Обсяг та структура випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, 3 розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить – 72 сторінки, основний зміст роботи викладено на 66 сторінках. Робота містить 4 рисунки, 8 таблиць.

РОЗДІЛ 1

МЕХАНІЗМ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

1.1. Місцеві бюджети в системі казначейського обслуговування

Місцеві бюджети – найчисельніша ланка бюджетної системи України, яка, відповідно, є її фундаментом. Місцеві бюджети відіграють важливу роль у перерозподілі внутрішнього валового продукту, фінансуванні публічних послуг, передусім соціальної спрямованості, здійснюють безпосередній вплив на задоволення різних потреб населення.

У Законі України «Про місцеве самоврядування» місцеві бюджети (бюджети місцевого самоврядування) визначаються наступним чином: це план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень місцевого самоврядування [3].

Згідно із Бюджетним кодексом України, місцеві бюджети - бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети та бюджети місцевого самоврядування. До бюджетів місцевого самоврядування відносяться: бюджети територіальних громад сіл, їх об'єднань, селищ, міст (у тому числі районів у містах), бюджети об'єднаних територіальних громад [2].

У наукових підходах до визначення поняття «місцеві бюджети» увага акцентується на його системності та потребі комплексного розгляду. З позиції розгляду місцевих бюджетів як системи економічних відносин, які виникають у процесі формування, розподілу та використання фондів фінансових ресурсів адміністративно-територіальних формувань, можна визначити таку структуру даних взаємовідносин:

- між центральними органами влади та органами місцевого самоврядування в контексті акумулювання доходів та їх розподілу між рівнями бюджетної системи, а також здійснення фінансування з місцевого

бюджету в процесі виконання відповідних завдань;

- між органами місцевого самоврядування та населенням громади в процесі формування та використання коштів;

- між органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання.

- все без винятки економічні струменя районних бюджетів протікають за допомогою неміряно Загальнодержавної казначейської роботи України. Введення нинішньої модифікації компанії казначейського сервісу районних бюджетів дозволило:

- зосередити бюджетні кошти також кошти цільових фондів у загальній концепції Казначейства;

- гарантувати ясність переміщення економних грошей у ході виконання бюджетів всіх ступенів;

- результативно здійснювати контроль цільове спрямування бюджетних грошей.

- дане сприяє значному збільшенню продуктивності розвитку також застосування економічних ресурсів бюджетів всіх ступенів, так як існуюча форма казначейського сервісу районних бюджетів сприяє формуванню необхідних обставин з метою надання можливості виконання можливостей, покладених в дані фінансові витрати.

з одного краю, зберігається концепція концентрованого управління бюджетними знаряддями лінією збільшення контролювання через витратами районних бюджетів, отриманням з Казначейства також розглядом даних про економічні дії конкретних бюджетів, але крім того удосконаленням управління бюджетними обов'язками. З іншої краю, апарати регіонального самоврядування мають можливість в твердження незалежних висновків у межах своєї зони відповідальності присутність виконанні прибутковою також видаткової елементів схваленого бюджету, але апарати Казначейства мають можливість, задоволені з метою контролювання через виконанням даних

висновків з краю розпорядників бюджетних грошей [63, с. 142].

Казначейське сервіс економних грошей враховує: розрахунково-прибуткове сервіс розпорядників також одержувачів бюджетних грошей, але крім того інших покупців у відповідності зі законодавством; нагляд через реалізацією бюджетних можливостей присутність зарахування надходжень бюджету, реєстрації придбаних економних обов'язків розпорядниками бюджетних грошей також виконанні платежів згідно з даними обов'язків; управління бухгалтерського обліку також формування звітності про виконання бюджетів з дотриманням державних тверджень (стереотипів) бухгалтерського обліку в державному секторі також інших нормативно-правових дій Міністерства капіталів України; реалізація інших дій зі економними знаряддями [2].

Уже після прийняття районних бюджетів районні економічні апарати подають згідно ділянці сервісу під апарат Казначейства дозвіл про затвердження певних бюджетів, проекти суспільно-фінансового також цивілізованого формування певних адміністративно-територіальних одиниць, цільові проекти згідно інших проблем регіонального самоврядування, схвалені рішеннями про районних бюджетах. Присутність внесення змін у тутешній держбюджет даються дозвіл про внесення змін у дозвіл про районний бюджет, встановлені належним рекомендацією. Постанова, що видаються в здійснення проектів, встановлених належним рекомендацією, подають розпорядники, які вважаються їх виконавцями.

Таким Чином, казначейське сервіс районних бюджетів надає сприятливий результат, таким чином так само як безпосередньо подібна модель діяльність гарантує бережливе, неодмінно цільове використання бюджетних грошей. Сервіс територіальними органами Загальнодержавної казначейської роботи районних бюджетів надає можливість щодня в абсолютно всіх ступенях економною концепції витягувати зведення про доходи, що надійшли у розрізі кодів бюджетної класифікації, також здійснювати контроль тенденції переміщення економних грошей.

1.2. Теоретичні аспекти казначейського обслуговування місцевих бюджетів за доходами та видатками

Казначейська система, яка обслуговує бюджети в Україні, займає ключове місце у вітчизняній бюджетній системі, оскільки доходи, які надходять, та здійснення витрат з будь якого бюджету України є дуже важливим процесом для виконання регіонами та державою покладених на них функцій. Правильне спрямування витрат на утримання та організація руху доходів бюджетів, в основному, галузей невиробничої сфери може створити реальні передумови для стабілізації економіки і забезпеченню стабільного розвитку в майбутньому. Казначейська система, що є провідною ланкою бюджетного управління, виконує контроль за обґрунтованістю та своєчасністю усіх платіжних операцій і за дотриманням загальної фінансової дисципліни суб'єктами господарювання в Україні.

Як вже зазначалося, основним завданням органів Казначейства є обслуговування бюджетів, що пов'язаною із зарахуванням коштів на рахунки місцевих бюджетів, їхнім зберіганням, а також використанням відповідно до цілей, прописаних у бюджеті, а також урахуванням їх наявності. Органи Казначейства на місцевому рівні є учасниками бюджетного процесу і виконують наступні основні функції: обслуговування формування місцевих бюджетів за рахунок доходів із різних джерел і здійснення видаткових повноважень.

Ю. В. Пасічник вважає, що доходи місцевих бюджетів, як окрема економічна категорія, виражають сферу економічних відносин суспільства, яка пов'язана з формуванням, розподілом та використанням ресурсів регіонального рівня і використовується місцевими органами влади для забезпечення поточних і перспективних завдань розвитку регіону.

В. О. Кулик стверджує, що доходами бюджету є кошти, що надходять у постійне користування на безповоротній основі, які забезпечують стабільність бюджету і фінансування його видатків.

Згідно з нашим судженням, концепція розвитку прибутку районних бюджетів - це комплекс грошово-фінансових взаємин спільноти, які забезпечують розвиток, поділ також застосування економічних ресурсів в обласному ступеня також найкращий, продуктивний формування ареалів згідно з підсумками роботи районних організацій уряду на обставинах рассредоточеного управління. Прибутки районних бюджетів вважається доводить приладом формування держави у повному також економічною базою регіонального самоврядування. в такому випадку є дане ніяк не тільки процедура акумуляції економічних ресурсів спільноти, надихнувшись в належній місцевості, проте також значимий механізм елімінування фінансово-фінансових ризиків формування держави, то що особливо важливо під обставинах поточного занепаду [2, с. 47].

З Метою результативного казначейського сервісу районних бюджетів відповідно до прибутків, платники зобов'язані оплачувати вчасно платежі у національній валюті в безгрошової або доступною фігурі в належні неміряно, розкриті у Казначействі. Платежі виконуються платниками за допомогою інституту банків, у яких, вони обслуговуються, компанії поштової взаємозв'язку також апарати регіонального самоврядування відповідно до місцезнаходження (дільниці проживання) платника, у разі якщо інше не визначено законодавством.

Фрагменти грошей субвенцій, що надаються з єдиного фонду урядового бюджету, неможливо застосовані в закінчення економного етапу, перераховуються у завершальний працівник період даного етапу органами Казначейства у урядовий держбюджет. Але дивись фрагменти грошей субвенцій, що надаються з особливого фонду урядового бюджету на завершення економного етапу апарати Казначейства зберігають в рахунках особливого фонду районних бюджетів з метою відшкодування певних витрат у наступному бюджетному етапі зі урахуванням їх цільового спрямування у відповідності зі умовами ст. 57 Бюджетного кодексу України [2].

Видаткова частка районних бюджетів більш наочно відображає

результати фінансових також громадських дій у державі. Головні тенденції роботи районних організацій уряду - створення також реалізація проектів фінансового також громадського формування в підвладній їм території. Важливими критеріями стійкості бюджетної концепції вважається співвідношення видаткових обов'язків можливостям також функцій загальнодержавної також районної уряду також найкраще поділ економних ресурсів з метою фінансування подібних функцій. З районних бюджетів виробляються витрати, що забезпечують здійснення особистих можливостей органів виконавчої уряду також регіонального самоврядування також делегованих функцій держави. З Методу найбільш результативного виконання функцій частка їх передана до органів регіонального самоврядування, з курсом певних витрат.

Василик усвідомлює витрати районних бюджетів так само як подібні, то що «... безпосередньо з'єднані з захопленнями великих пластів жителів також значно впливають в єдині громадські рухи під країні також у головну черговість в ступінь благополуччя жителів, освіченості, спроможності лікарськими пропозиціями, але крім того пропозиціями у сфері культури, спорту, громадської безпеки в інцидент раптових факторів.

Казначейське обслуговування місцевих бюджетів за видатками здійснюється через рахунки бюджетних установ за допомогою виконання відповідним казначейським органом належним чином укладеного і затвердженого бюджетного розпису. Складені на цій основі ліміти бюджетних зобов'язань (обсяги бюджетних повноважень) доводяться до головних розпорядників бюджетних коштів, які потім розподіляють їх по підвідомчим бюджетним установам: розпорядникам бюджетних коштів і одержувачам бюджетних коштів.

Головними стадіями присутність казначейському сервісі видаткової частини районних бюджетів вважається: формування, встановлення також розуміння узи розпорядників грошей районних бюджетів; встановлення паперів, використовуваних у ході виконання районних бюджетів відповідно

до витрат також реалізації дій зі їх обліку; формування змін, що утворюються під час виконання районних бюджетів відповідно до витрат також реалізації дій зі їх обліку; процедури згідно перерахуванню грошей в реалізація витрат, передбачених у сукупному фонді районних бюджетів; процедури згідно перерахуванню економних грошей в реалізація витрат, передбачених у спеціальному фонді районних; процедури згідно зарахуванню бюджетних грошей в реєстраційні також спеціалізовані реєстраційні неміряно розпорядників бюджетних грошей також неміряно одержувачів бюджетних грошей; реалізація витрат розпорядниками бюджетних грошей також одержувачами бюджетних грошей; здійснення витрат розпорядників бюджетних грошей в іноземній валюті; реалізація дій через результат особистих надходжень бюджетних установ.

Можливо зробити синтез, то що безпосередньо зі підтримкою казначейського сервісу бюджетів в період тестувань економіки країни фінансовим занепадом також різного роду надмірними обставинками, домагається чіткий поділ також перепризначення прибутку також витрат районних бюджетів у головну черговість в суспільно важливі проекти, необхідні події, може допомогти у самі короткі терміни реалізовувати оптимізацію також, присутність потреби, обмежування економних витрат, гарантується нагляд через цільовим витрачанням бюджетних грошей, даються позики в наплення швидкоплинних прибуткових розривів. Внаслідок правдивості також різноплановості облікової основи відомостей про виконання бюджетів всіх ступенів зобов'язані апаратура багатообіцяючого планування економічних струменів також їх виправлення присутність потреби.

1.3. Єдиний казначейський рахунок як інструмент управління бюджетними коштами в системі казначейства

Виникнення системи казначейства обумовлено розвитком економічних відносин та необхідністю ефективного управління державними фінансовими ресурсами. Недосконалість банківської системи виконання бюджету спонукала до створення нової організації, яка не лише здійснює виконання бюджету за доходами та видатками, але й контролює їх використання за цільовим призначенням. Запровадження системи казначейства забезпечило акумулювання фінансових ресурсів на єдиному казначейському рахунку, певну ефективність управління державними коштами, контроль, прозорість та цільове використання бюджетних коштів за видатками.

Існує багато тлумачень щодо визначення поняття «єдиний казначейський рахунок»: Ю. О. Голинський та І. О. Шиманська надали наступне визначення: «Єдиний казначейський рахунок – це система бюджетних рахунків органів державного казначейства, що відкриті в органах казначейства за відповідними балансовими рахунками, на які зараховуються податки, збори, інші обов'язкові платежі державного та місцевих бюджетів та надходження з інших джерел, і з яких органами Державної казначейської служби здійснюються платежі безпосередньо на користь суб'єктів господарської діяльності, які виконали роботи або надали послуги розпорядникам бюджетних коштів».

Т. Б. Кублікова та Е. І. Курганська вважають, що єдиний казначейський рахунок – це система бюджетних рахунків органів Казначейства, відкритих в установах банків за відповідними балансовими рахунками, на які зараховуються податки, збори, інші обов'язкові платежі державного бюджету та надходження з інших джерел, встановлених законодавством України, і з яких органами Державної казначейської служби здійснюються платежі безпосередньо на користь суб'єктів господарської діяльності, які виконали роботи та/або надали послуги розпорядникам бюджетних коштів.

С. І. Юрій надав таке визначення терміну ЄКР: «Єдиний казначейський рахунок – це система бюджетних рахунків органів державного казначейства, що відкриті в органах казначейства за відповідними балансовими рахунками, на які зараховуються податки, збори, інші обов'язкові платежі державного та місцевих бюджетів та надходження з інших джерел, і з яких органами Державного казначейства здійснюються платежі безпосередньо на користь суб'єктів господарської діяльності, які виконали роботи або надали послуги розпорядникам бюджетних коштів».

В. І. Стоян, О. С. Даневич та М. Й. Мац розглядають єдиний казначейський рахунок як консолідований рахунок відкритий Державній казначейській службі у Національному банку для обліку коштів та здійснення розрахунків у системі електронних платежів НБУ.

П. Г. Петрашко і О. О. Чечуліна вважають, що: «ЄКР – це система бюджетних рахунків органів Держказначейства, відкритих в установах банків за відповідними балансовими рахунками, на які зараховуються податки, збори, інші обов'язкові платежі державного бюджету та надходження з інших джерел, встановлених законодавством України, і з яких органами Державного казначейства здійснюються платежі безпосередньо на користь суб'єктів господарської діяльності, які виконали роботи та/або надали послуги розпорядникам бюджетних коштів».

Відповідно Бюджетний кодексу України [2] спільний казначейський результат (потім ЄКР) - результат, публічний основного органу справної уряду, які реалізують муніципальну політику в області казначейського сервісу економних грошей, у Державному банку України з метою врахування грошей також реалізації розрахунків у концепції електричних платежів Державного банк України, в якому об'єднуються ресурси урядового також районних бюджетів, фондів загальнообов'язкового урядового громадського також пенсійного страхування також ресурси інших покупців, які у відповідності зі законодавством перебувають в казначейському сервісі.

ЕКС, публічний в рівноазі Казначейства України, пов'язує ресурси

субрахунків, розкритих в рівновазі Основних управлінь Урядового казначейства України, але крім того розкриваються також проводяться програмними знаряддями рахунки в розрізі Основних управлінь Загальнодержавної казначейської роботи України, що відображають переміщення грошей в субрахунках ЄКР також обдають подібний інформативне сутність: економні неміряно з метою зарахування надходжень бюджетів, передбачених законом; економні неміряно з метою дій покупців зі економними знаряддями; неміряно з метою врахування дій згідно фінансуванню бюджетів також інші; економні неміряно; неміряно фондів загальнообов'язкового урядового громадського; страхівка; неміряно інших покупців згідно із операціями, що не належать до дій згідно з виконанням бюджетів, однак у відповідності зі умовами законодавства обслуговуються органами Загальнодержавної казначейської роботи України.

Таким Чином, Казначейство України розпоряджається знаряддями, які передбачаються в рахунках, відкритих в Основних управліннях Урядового казначейства України, також ведуться за допомогою СЕП, лінією визначення лімітчик технологічного неміряно, лімітчик початкових витків у СЕП також підкріплень субрахунків ЄКР з урахуванням дотримання необхідного ступеня платоспроможності, що обумовлюється казначейством України.

З метою прийняття адміністративних висновків також виконання дій апарати Казначейства формують повсякденний оборотно-сальдовий рівновагу рахунків. Процедури згідно з рахунками, які не закритим у органах Загальнодержавної казначейської роботи України, виконуються з використанням грошей казначейського програмного надання. Модель виконання бухгалтерських проводок згідно з рахунками обумовлюється технологією оброблення платіжних документів у платіжній концепції Казначейства України. Подібним способом, діяльність ЄКР гарантує: казначейське сервіс економних грошей; надходження податків також зборів (невід'ємних платежів) також інших надходжень, передбачених законом, у

урядовий також районні фінансові витрати; швидко мобілізацію грошей, які у протягом дня зараховуються на рахунки, відкриті в органах Урядового казначейства України, також застосування їх з метою виконання бюджетних витрат також реалізації інших дій, які не суперечать законодавству; придбання у порядку справжнього періоду даних про розмір грошей в ЄКР; форсування розрахунків згідно з нарядям, які передбачаються в ЄКР; відповідні здібності з метою прийняття резидентами законодавчої також справної уряду своєчасних висновків згідно забезпеченню виконання бюджетів, результативного управління муніципальним обов'язком; розташування на конкурсній основі також / або лінією виконання аукціонів на час незалежних грошей ЄКР в депозитах або лінією отримання муніципальних значущих паперів зі подальшим поверненням таких коштів до кінця поточного бюджетного періоду; залучення на поворотній основі коштів ЄКР для покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів, Пенсійного фонду України та для надання середньострокових позик місцевим бюджетам.

Згідно з європейськими стандартами сукупність фрагментів грошей в загальному рахунку країни повинна підтримуватися в так само як можливо найбільш результативному найменшому ступені, задоволеному з метою заощадження платоспроможності Казначейства згідно забезпеченню сталого фінансування бюджетної галузі, сервіс зовнішнього також внутрішнього урядового обов'язки, оперативної оплати рахунків суб'єктам господарювання, які здійснили діяльність, виправки ли продукти або дали обслуговування розпорядникам також одержувачам бюджетних грошей, стимулюючи таким способом користування також формування доданої вартості.

Присутність сучасному економічного стану економіки, зниження надходжень до бюджетів також обмеженості грошей уряд змушений шукати нові, інші способи мобілізації також перерозподілу економічних ресурсів. Значущим основою муніципальних прибутки вважаються на час вільні ресурси урядового також районних бюджетів також цільових фондів,

акумульовані в ЄКР. Беручи під увага короточасний вид сумнівів фрагментів грошей в даному рахунку, вони зобов'язані бути ефективним приладом своєчасного втручання у російську економіку.

Слід наголосити, то що впровадження ЄКР, в що нараховуються прибутку також зі якого виконуються витрати, дає можливість органам Казначейства володіти детальну зведення про стан муніципальних також районних капіталів, але таким чином, володіти економічними важелями макроекономічного регулювання. Фрагменти грошей в ЄКР коливаються в протяг маленьких етапів періоду також, подібним способом, проявляють короточасний вплив в положення економічної концепції.

Впродовж досліджуваного періоду найменші залишки коштів на ЄКР у перші місяці року. У січні місяці тільки розпочинається бюджетний період, чим і обумовлюються найменші залишки. Також у перші місяці року спостерігаються відносно нижчі суми поступлень податкових надходжень. Однак, на початку бюджетного періоду значно нижчі показники ділової активності розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, що пов'язано з необхідністю узгодити кошторисні показники розпорядників бюджетних коштів, затвердити паспорти бюджетних програм, провести складні процедури державних закупівель. Це мало б сприяти підвищенню залишків коштів на ЄКР, оскільки передбачені кошти розпорядникам ще певний час залишаються на ЄКР.

Більш в цілому грошей з ЄКР застосовується у минулі місяці роки, то що обумовлюється закінченням економічного етапу, також, так само як результат, спрагою розпорядниками бюджетних грошей гранично опанувати встановлені їм економічні асигнування. Найбільш великі фрагменти грошей в ЄКР в безпосередній рівня пояснюються девальвацією також стагнацією економіки, то що повалило до найбільш значних розмірів податкових надходжень у держбюджет, але крім того надходженням траншів міжнародної підтримки.

Максимальний вплив в фрагменти грошей в ЄКР зобов'язані частину

прибутку також витрат урядового також районних бюджетів також відповідністю серед ними. У Випадку Якщо прибутку перевершують витрати, в такому випадку рівновага ЄКР збільшується, також навпаки, присутність перевищенні витрат треба заробітками рівновагу ЄКР зменшується. У варіантах недостатності прибуткових ключів прибутку з метою відшкодування витрат також недоступності необхідних фрагментів грошей в ЄКР виконання видаткової частини бюджету відбувається під обставинах суворого недоліку. Так само Як результат, виповнюється субсидування оберігаються витрат, особливо громадських виплат. Значний вплив на розміри фрагментів грошей в ЄКР мають існуючі у казначейському обліку зареєстровані також несплачені економічні обіцянки розпорядників також одержувачів бюджетних грошей.

Таким Чином, так само як видно, положення загального казначейського рахунка постійно нестабільний, хтось розташовується під впливом наступних умов: недолік бюджетів; частина прибутку також витрат урядового також районних бюджетів у консолідованому бюджеті України; зміни витків внутрішніх запозичень; приплив грошей з приватизації урядової власності; процедури згідно закупівлю іноземній одиниці зі мішенню закриття обов'язків згідно зовнішнім борговими зобов'язаннями країни; розташування грошей урядового також районних бюджетів в депозитах або отримання значущих паперів; забезпечення позик Пенсійному фонду України також їх повернення.

З мішенню удосконалення умови з економічними знаряддями під Україні також ліквідації впливу зазначених більше умов також ризиків необхідно реалізовувати керівництво загального казначейського рахунка, у цій кількості зі мішенню їх мінімізації, економії грошей, зниження ризиків, збільшення ліквідності муніципальних значущих паперів, зниження дефіциту консолідованого бюджету також зниження обсягу урядового обов'язки.

Подібним способом, можемо підвести підсумок, то що впровадження загального казначейського рахунка дозволило сконцентрувати бюджетні

ресурси в руках 1-го адвокатського особистості також гарантувати: повну основу відомостей згідно економним ознаками; повсякденне переклад згідно призначенню грошей, які прибувають у урядовий також районні фінансові витрати; поділ земських податків, зборів також невід'ємних платежів серед муніципальним також районними бюджетами; переклад районним бюджетам які належать їм грошей у відповідності зі нормативами також підсумків взаєморозрахунків; виконання принципу цільового тенденції економних грошей за допомогою реалізація завчасного контролю; забезпечення даних органам законодавчої уряду про здійснених в загальному казначейському рахунку процедури; відповідні здібності з метою прийняття резидентами законодавчої також справної уряду своєчасних висновків згідно застосування фрагментів грошей в загальному казначейському рахунку; абсолютну самостійність країни з банківської концепції у процесі контролювання також обліку прибутку також платежів.

Дана своєрідна ознака ЄКР створює його особливо привабливим приладом з метою своєчасного втручання в економіку країни. За Цією Причини експерти також у подальшому зобов'язані бути сконцентровані в безперервному прогнозі, докладному розгляді також експлуатаційному управлінні частинами грошей в ЄКР. Необхідно гарантувати результативний діяльність економічних ресурсів з дотриманням принципу субсидіарності також присутність присутності в найменшій мірі потрібної кошти фрагментів грошей в рахунках країни.

Подібним способом, винахід загального казначейського рахунку в Національному банку України - це аж ніяк не тільки втрата торгових банків здатності використовувати незалежними економними ресурсами, але обдуманий етап, дав можливість використовувати переваги статусу співучасника концепції електронних платежів також удосконалити процедуру управління економічними ресурсами країни також ареалів.

Висновки до розділу 1

В умовах швидкоплинних економічних змін і сталого дефіциту бюджетів всіх рівнів виникла необхідність ефективно управляти фінансовими ресурсами, здійснювати видатки місцевих бюджетів в межах наявних доходів, нагромаджувати грошові ресурси для реалізації державних та регіональних програм й погашення зобов'язань, мати змогу оперативного реагувати на зміни економічної ситуації, протистояти розпорошенню коштів на чисельних рахунках установ, міністерств, відомств, комерційних банків і, як наслідок, удосконалювати діючу систему виконання місцевих бюджетів України.

Роль Державної казначейської служби в бюджетному процесі взагалі й у виконанні місцевих бюджетів зокрема наразі набагато вища, порівняно з роками, коли діяльність Державної казначейської служби тільки розпочиналась. Суть казначейського обслуговування місцевих бюджетів розкривається через управління бюджетними ресурсами шляхом зарахування всіх надходжень на Єдиний казначейський рахунок і проведення виплат за напрямками їх цільового використання. При казначейській системі процес обслуговування бюджетів прозорий, чіткий і глибоко деталізований. Він дозволяє чітко контролювати обсяги бюджетних призначень, гарантовані ліміти фінансування, рахунки, які пред'явлені до оплати, суми фактичного перерахування коштів.

Єдиний казначейський рахунок виступає тим інструментом, який покликаний вирішити проблеми, пов'язані з ефективним управлінням бюджетними коштами. Саме тому слід звернути увагу на питання, що стосуються факторів впливу на його стан та структуру, цілей, яких можна досягти шляхом компетентного управління єдиним казначейським рахунком та вмілого управління грошовими коштами, які є у розпорядженні системи казначейства.

РОЗДІЛ 2

МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

М. ЧЕРНІВЦІ ЗА 2019-2021 РОКИ

2.1. Аналіз доходної частини бюджету м. Чернівці

Формування доходів місцевих бюджетів та пошук резервів їх збільшення є надзвичайно актуальним в умовах розширення повноважень органів місцевого самоврядування. Вплив місцевих бюджетів на соціальні та економічні процеси суспільства забезпечують їх роль в якості фіскального інструменту органів місцевого самоврядування з метою економічного зростання територіальних громад й адміністративно-територіальних утворень, а також засобу соціального захисту населення. Об'єктивна необхідність доходів місцевих бюджетів обумовлена тим, що в умовах товарно-грошових відносин органи місцевого самоврядування можуть повноцінно виконувати свої функції тільки за наявності фінансових ресурсів.

Відповідно до ст. 2 Бюджетного кодексу, доходи бюджету - податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ). В бюджетному законодавстві подається наступна класифікація доходів за джерелами формування: податкові надходження; неподаткові надходження; доходи від операцій з капіталом; трансферти.

Важливим аспектом процесу формування доходів місцевих бюджетів є дотримання принципів, серед яких варто виокремити: принцип політичного підходу та політичної доцільності; соціальної справедливості; демократичності; обов'язковості; відповідності доходів обсягам функцій; повноти та реальності; наукової обґрунтованості; плановірності; системності; гласності; бюджетного контролю; фіскальної й економічної ефективності.

В табл. 2.1. наведена динаміка надходжень (планових та фактичних) до бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки в розрізі загального та спеціального фондів: загальний фонд включає надходження бюджету, які є джерелом здійснення функцій держави та органів місцевого самоврядування; спеціальний фонд включає надходження до бюджету на конкретну мету .

Для проведення аналітичних розрахунків використані фінансові показники, надані управлінням Державної казначейської служби України у м. Чернівцях Чернівецької області (форма №2 кмб (мб) «Звіт про виконання місцевих бюджетів»).

Таблиця 2.1.

Динаміка планових та фактичних надходжень до бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки (загальний та спеціальний фонд)

тис. грн.

Фонд	2019 р.			2020 р.			2021 р.		
	План	Факт	Виконання, %	План	Факт	Виконання, %	План	Факт	Виконання, %
Загальний фонд	2316661,2	2363804,0	102,0	2531206,7	2544974,9	100,5	2534380,6	2520635,5	99,5
Спеціальний фонд	123098,7	155937,1	126,7	105080,4	147879,3	140,7	175421,7	177457,2	101,2
Всього	2439759,9	2519741,1	103,3	2636287,1	2692854,3	102,1	2709802,3	2698092,7	99,6

У 2019 р. на рахунки бюджету м. Чернівці надійшло доходів на суму 2519741,1 тис. грн., що складає 103,3% до уточненого річного плану в розмірі 2439759,9 тис. грн. До загального фонду бюджету м. Чернівці фактично надійшло 2363804,0 тис. грн., що складає 102,0% до уточненого річного плану в розмірі 2316661,2 тис. грн. До спеціального фонду бюджету м. Чернівці у 2019 році надійшло коштів на суму 155937,1 тис. грн., виконання плану склало 126,7%, тобто перевиконання склало 26,7%.

У 2020 р. надійшло доходів до бюджету м. Чернівці у сумі 2692854,3

тис. грн., що складає 102,1% до уточненого річного плану в розмірі 2636287,1 тис. грн. До загального фонду бюджету м. Чернівці фактично надійшло 2544974,9 тис. грн., що складає 100,5% до уточненого річного плану в розмірі 2531206,7 тис. грн. До спеціального фонду бюджету м. Чернівці у 2029 році надійшло коштів на суму 147879,3 тис. грн., виконання плану склало 140,7%, тобто перевиконання було досить суттєвим й склало 40,7%.

Надалі варто розглянути виконання планових та фактичних показників дохідної частини бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки.

Таблиця 2.2.

**Виконання планових та фактичних показників
дохідної частини бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки**

тис. грн.

Джерела доходів	2019 р.			2020 р.			2021 р.		
	План	Факт	Виконання, %	План	Факт	Виконання, %	План	Факт	Виконання, %
Податкові надходження	1054647,4	1090326,6	103,4	1298949,4	1304961,5	100,5	1503437,4	1516976,2	100,9
Неподаткові надходження	135063,4	182894,4	135,4	157705,5	206752,6	131,1	192492,0	201638,7	104,8
Доходи від операцій з капіталом	49860,9	50805,3	101,9	31577,1	33525,2	106,2	27294,3	29449,2	107,9
Державні цільові фонди	7310,0	9519,6	130,2	8803,7	12434,1	141,2	10282,0	11771,5	114,5
Офіційні трансферти	876358,8	874934,6	99,8	1139251,4	1135180,9	99,6	515831,3	515631,7	100,0
Всього доходів	1808823,3	1907577,4	105,5	2636287,1	2692854,3	102,1	2249336,6	2275467,3	101,2

В Відповідно з відомостями в табл 2.2., Нами існували зароблені відповідне підсумки:

1) у 2019 р .:

- планові показники згідно податкових надходжень існували зроблені в 103,4%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити 1054647,4

тис. грн., Але фактично бюджет придбав 1090326,6 тис. грн.;

- відповідно до неподаткових надходженням проект був зроблений в 135,4%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити під бюджету 135063,4 тис. грн., Але фактично існувало придбано 182894,4 тис. грн. неподаткових надходжень;

- відповідно до прибутків з дій зі станом виконання плану дорівнює 101,9%: мало потрапити під бюджету м. Місто 46860,9 тис. грн., Але фактично існувало придбано 50805,3 тис. грн.;

- відзначалося істотне перевиконання плану згідно муніципальним цільовим фондам - на 130,3%: аж до бюджету м. Місто зобов'язані існували потрапити 7310,0 тис. грн., Але фактично існувало придбано 951,6 тис. Грн.;

- трансферти існували отримані в сумі 1186007,5 тис. грн., Але відхілення з плану (недовиконання) дорівнює в цілому тільки 0,6%.

2) у 2020р .:

- планові показники згідно податкових надходжень існували зроблені в Сто, 5%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити 1298949,4 тис. грн., Але фактично бюджет придбав 1304961,5 тис. грн.;

- відповідно до неподаткових надходженням проект був зроблений в 131,1%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити під бюджету 157705,5 тис. грн., Але фактично існувало придбано 206752,6 тис. грн. неподаткових надходжень;

- відповідно до прибутків з дій зі станом виконання плану дорівнює 106,2%: мало потрапити під бюджету м. Місто 31577,1 тис. грн., Але фактично існувало придбано 33525,2 тис. грн.;

- відзначалося істотне перевиконання плану згідно муніципальним цільовим фондам - на 41,2%: аж до бюджету м. Місто зобов'язані існували потрапити 8803,7 тис. грн., Але фактично існувало придбано 12434,1 тис. грн.;

- трансферти існували отримані в сумі 1135180,9 тис. грн., Відхілення з

плану (недовіконання) дорівнює в цілому тільки 0,4%.

3) у 2021 р.:

- планові показники згідно податкових надходжень існували зроблені в Сто, 9%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити 1503437,4 тис. грн., Але фактично бюджет придбав 1516976,2 тис. грн.;

- відповідно до неподаткових надходженням проект був зроблений в 104,8%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити під бюджету 192492,0 тис. грн., Але фактично існувало придбано 201638,7 тис. грн. неподаткових надходжень;

- відповідно до прибутків з дій зі станом виконання плану дорівнює 107,9%: мало потрапити під бюджету м. Місто 27294,3 тис. грн., Але фактично існувало придбано 29449,2 тис. грн..

Динаміку доходів бюджету м. Чернівці в розрізі джерел формування, відповідно до даних управління Державної казначейської служби України у м. Чернівцях Чернівецької області, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3.

Динаміка доходів бюджету м. Чернівці за 2019-2021роки

Джерела доходів	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Відхилення					
				Абсолютне, +/-			Відносне, %		
				2020/ 2019	2021/ 2020	2021/ 2019	2020/ 2019	2021/ 2020	2021/ 2019
Податкові надходження	1090326,6	1304961,5	1516976,2	214634,9	212014,7	426649,6	19,7	16,2	39,1
Неподаткові надходження	182894,4	206752,6	201638,7	23858,2	-5113,9	18744,3	13,0	-2,5	10,2
Доходи від операцій з капіталом	50805,3	33525,2	29449,2	-17280,1	-4076,0	-21356,1	-34,0	-12,2	-42,0
Державні цільові фонди	9519,6	12434,1	11771,5	2914,5	-662,6	2251,9	30,6	-5,3	23,7
Офіційні трансферти	1186007,5	1135180,9	515631,7	-50826,6	-619549,2	-670375,8	-4,3	-54,6	-56,5
Всього	2519741,1	2692854,3	2275467,3	173113,2	-417387,0	-244273,8	6,9	-15,5	-9,7

Відповідно з відомостями, вкиненому в табл 2.2., нами існували

зароблені відповідне підсумки:

1) у 2019 р.:

- планові показники згідно податкових надходжень існували зроблені в 103,4%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити 1054647,4 тис. грн., але фактично бюджет придбав 1090326,6 тис. грн.;

- відповідно до неподаткових надходженням проект був зроблений в 135,4%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити під бюджету 135063,4 тис. грн., але фактично існувало придбано 182894,4 тис. грн. неподаткових надходжень;

- відповідно до прибутків з дій зі станом виконання плану дорівнює 101,9%: мало потрапити під бюджету м. Місто 46860,9 тис.грн., але фактично існувало придбано 50805,3 тис. грн.;

- відзначалося істотне перевиконання плану згідно муніципальним цільовим фондам - на 130,3%: аж до бюджету м. Місто зобов'язані існували потрапити 7310,0 тис. грн., але фактично існувало придбано 951,6 тис. грн.;

- трансферти існували отримані в сумі 1186007,5 тис.грн., але відхілення з плану (недовиконання) дорівнює в цілому тільки 0,6%.

2) у 2020 р.:

- планові показники згідно податкових надходжень існували зроблені в Сто, 5%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити 1298949,4 тис. грн., але фактично бюджет придбав 1304961,5 тис. грн.;

- відповідно до неподаткових надходженням проект був зроблений в 131,1%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити під бюджету 157705,5 тис. грн., але фактично існувало придбано 206752,6 тис. грн. неподаткових надходжень;

- відповідно до прибутків з дій зі станом виконання плану дорівнює 106,2%: мало потрапити під бюджету м. Місто 31577,1 тис.грн., але фактично існувало придбано 33525,2 тис. грн.;

- відзначалося істотне перевиконання плану згідно муніципальним цільовим фондам - на 41,2%: аж до бюджету м. Місто зобов'язані існували потрапити 8803,7 тис. грн., але фактично існувало придбано 12434,1 тис. грн.;

- трансферти існували отримані в сумі 1135180,9 тис. грн., відхілення з плану (недовиконання) дорівнює в цілому тільки 0,4%.

3) у 2021 р.:

- планові показники згідно податкових надходжень існували зроблені в 9%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити 1503437,4 тис. грн., але фактично бюджет придбав 1516976,2 тис. грн.;

- відповідно до неподаткових надходженням проект був зроблений в 104,8%: відповідно до виправленому плану зобов'язана потрапити під бюджету 192492,0 тис. грн., але фактично існувало придбано 201638,7 тис. грн. неподаткових надходжень;

- відповідно до прибутків з дій зі станом виконання плану дорівнює 107,9%: мало потрапити під бюджету м. Місто 27294,3 тис. грн., але фактично існувало придбано 29449,2 тис. грн.;

Як відомо, фінансову основу здійснення органами місцевого самоврядування власних повноважень становлять податкові надходження, що за своєю природою пов'язані з територією відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Протягом 2019-2021 років їх питома вага в структурі доходів місцевих бюджетів не падає нижче 43,0% (у 2019р. – 43,3%, у 2020р. – 48,5%, у 2021р. – 66,7%).

Доходам від операцій з капіталом та державним цільовим фондам належала незначна частка у загальній структурі доходів (у 2019 році – 2,0%, у 2020 році – 1,2%, у 2021 році -1,3%).

Позитивним є те, що обсяги офіційних трансфертів демонструють значтну тенденцію до зменшення своєї частки у структурі доходів. Це свідчить про поступове підвищення фінансової самодостатності бюджету м. Чернівці.

Таблиця 2.4.

Динаміка податкових надходжень до бюджету м. Чернівці за 2010-2021р.

Види податків	Роки			Відхилення					
	2019	2020	2021	Абсолютне, +/-			Відносне, %		
				2020/ 2019	2021/ 2020	2021/ 2019	2020/ 2019	2021/ 2020	2021/ 2019
Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості	620917,1	785367,9	934081,7	164450,8	148713,8	313164,6	26,5	18,9	50,4
Податки на власність	30,5	-2,1	-2,1	-32,6	0,0	-32,6	-106,9	0,0	-106,9
Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	90,4	212,7	451,1	122,3	238,4	360,7	135,3	112,1	399,0
Внутрішні податки на товари та послуги	144225,0	149377,8	137242,8	5152,8	-12135,0	-6982,2	3,6	-8,1	-4,8
Окремі податки і збори, що зараховуються до місцевих бюджетів	5,5	1,6	0,0	-3,9	-1,6	-5,5	-70,9	-100,0	-100,0
Місцеві податки і збори	322395,1	369554,7	444875,0	47159,6	75320,3	122479,9	14,6	20,4	38,0
Інші податки	2663,0	448,9	325,6	-2214,1	-123,3	-2337,4	-83,1	-27,5	-87,8
Всього	1090326,6	1304961,5	1516976,2	214634,9	212014,7	426649,6	19,7	16,2	39,1

З аналітичних відомостей у табл. 2.4 я видно, то що податки в прибутку, податки в дохід, податки в підвищення ринкової вартості діяли під бюджету м. Місто у таких розмірах: у 2020р. - 785367,9 тис. грн., то що в 164450,8 тис. грн. більше, ніж у 2019 році, під 2021 р. - 934081,7 тис. грн., то що в 313164,6 тис. грн. більше, ніж у 2010р. Умовне позитивне невідповідність через повний проміжок вивчення - 54,4%.

Податки в прибутку, в дохід, в підвищення ринкової вартості в доходах бюджету м. Чернівці презентовані податком також збором в прибутку

фізіологічних персон також податком в дохід індивідуальних компаній. Слід наголосити, то що мито в прибутку фізіологічних персон відносилося основне роль.

Податки майно (показаний податком з власників транспортних грошей також інших самохідних автомобілів також елементів) зарахований у бюджету м. Місто у 2019р. у сумі 305 тис. грн., але у 2020 також 2021роках виконувалося повернення переплат у сумі 2,1 тис. грн.

Відсоткова оплата також оплата через застосування інших природних ресурсів володіла спрямованість до значного збільшення: у 2019 році було доставлено 90,4 тис. грн., у 2020р. - 212,7 тис. грн., але у 2019р. - 451,1 тис. грн. безумовне відхилення існувало позитивним - 360,7 тис. грн., умовне - 399,0%. Внутрішні податки в продукти також обслуговування з кожним роком зростали: у 2019 р . - 144225,0 тис. грн., у 2020р. - 149377,8 тис. грн, у 2021р. - 137242,8 тис. грн. Дохід через повний проміжок дослідження стали менше в 6982,2 тис. грн., Або в 4,8%. Місцевім податкам також зборів належить 2-е роль з числа всіх податкових надходжень бюджету м. Чернівці: у 2019 року їх було доставлено 322395,1 тис. грн., у 2020р. - 369554,7 тис. грн, у 2021р. - 444875,0 тис. грн. збільшення через повний проміжок дослідження дорівнює 122479,9 тис. грн., або 38,0%.

Вивчення практики розвитку прибутку бюджету виявило, то що головним основою, через результат якого відбувається заповнення, податкові дохід. Неподаткові надходження ніяк не уявляють основний значущості у економічному забезпеченні бюджету. У подальшому цінностями розвитку сильної економічної основи повинні бути подальше розмежування повноважень серед основними органами уряду також органами регіонального самоврядування, відбір додаткових ключів розвитку прибутку бюджету, збільшення прибуткової основи, але крім того удосконалення перерозподільних дій у бюджетній концепції.

2.2. Аналіз видаткової частини бюджету м. Чернівці

Районним бюджетам так само як головною економічною основою організацій регіонального самоврядування належить особливе роль у бюджетній концепції нашої держави. Спільно зі цим, важливу роль в становленні незалежних районних бюджетів являє структура також процедура реалізації витрат. Видаткова частка районних бюджетів відображає результати фінансових також громадських дій у державі, так як витрати районних бюджетів безпосередньо з'єднані з захопленнями великих пластів жителів також значно впливають в єдиний суспільний стан у країні також у головну черговість в ступінь благополуччя жителів, освіченості, спроможності лікарськими пропозиціями, але крім того пропозиціями у сфері культури, спорту, громадської безпеки.

У відповідно до ст. 2 Бюджетного кодексу, витрати бюджету - ресурси, націлені в реалізація проектів також подій, встановлених належним бюджетом. У економічному законодавстві подається подальша систематизація витрат згідно: економічними програмами; показником основного розпорядника бюджетних грошей (місницькі систематизація витрат також кредитування бюджету); функціями, з виконанням яких, об'єднані витрати також фінансування бюджету (багатофункціональна систематизація витрат також кредитування бюджету); фінансовому показнику.

У базі академічних вивчень можливо відзначити відповідне основи економічних витрат районних бюджетів: спрямовані в необхідності спільноти; фінансового прагматизму; співвідношення мішенях також здібностям; продуктивності; цільової тенденції; безпеки з зловживань.

У табл. 2.5. повергнута кінетика витрат (планових також справжніх) з бюджету м. Місто згідно 2019-2021 року у розрізі єдиного також спеціального фондів: відповідно до єдиного фонду виконується поділ витрат в здійснення ключових функцій, вони фінансуються з-за результат прибутку єдиного фонду бюджету також не мають певних (прикріплених)

джерел фінансування; згідно особливому фонду виповнюється поділ витрат в реалізація витрат особливого напрямку, але крім того в реалізацію пріоритетних подій, що фінансуються з-за результат цільових фондів, конкретних близько певну завдання.

Таблиця 2.5.

**Динаміка планових та фактичних видатків з бюджету
м. Чернівці (загальний та спеціальний фонд) за 2019-2021 роки**

Фонд	2019 р.			2020 р.			2021 р.		
	План	Факт	Виконання, %	План	Факт	Виконання, %	План	Факт	Виконання, %
Загальний фонд	2090730,4	2046840,2	97,9	2260272,7	2235949,6	98,9	2256367,7	2178838,7	96,6
Спеціальний фонд	688683,0	483641,3	70,2	696932,9	582779,2	83,6	717144,9	536041,7	74,7
Всього	2779413,4	2530481,5	91,0	2957205,6	2818728,8	95,3	2973512,6	2714880,4	91,3

У 2019 році фактично з бюджету м. Чернівці було виділено 2530481,5 тис. грн. на фінансування видаткових повноважень, тобто 91,0% до річного плану в розмірі 2779413,4 тис. грн. із загального фонду бюджету м. Чернівців було виділено коштів у сумі 2046840,2 тис. грн., що складає 97,9% до річного плану в розмірі 2090730,4 тис. грн. із спеціального фонду бюджету м. Чернівці у 2019 році було профінансовано видатків з казначейських рахунків в розмірі 483641,3 тис. грн., що складає 70,2% до річного плану в розмірі 688683,0 тис. грн.

У 2020 році фактично зі бюджету м. Чернівці існувало віддалено 2818728,8 тис.грн. в субсидування видаткових можливостей, в такому випадку є 95,3% до річного плану у обсязі 2957205,6 тис. грн. з єдиного фонду бюджету м. Чернівців існувало віддалено грошей у сумі 2235949,6 тис. грн., що є 98,9% до річного плану у обсязі 2260272,7 тис. грн. з спеціального фонду бюджету м. Чернівці у 2020 року існував реалізовано відатків у обсязі 582779,2 тис. грн., що є 83,6% до річного плану у обсязі 696932,9 тис. грн.

Відповідно до звітних відомостей управління Загальнодержавної казначейської роботи м.Чернівцях, у 2021р. витрати бюджету м. Чернівці

зібрали 2714880,4 тис. грн., в такому випадку є 91,3% до річного плану у обсязі 2973512,5 тис. грн. з єдиного фонду бюджету м. Чернівців фактично існувало реалізовано відатків в необхідну суму 217838,7 тис. грн., що є 96,6% до річного плану у обсязі 2256367,7 тис. грн. З спеціального фонду бюджету м. Чернівці у 2021року існував реалізовано відатків зі казначейських рахунків у обсязі 536041,7 тис. грн., виконання плану дорівнює 74,7%.

Слід наголосити, то що підвищення витрат єдиного фонду районних бюджетів говорить про суспільну спрямованість бюджетної політики країни також ареалів. Зниження частини витрат особливого фонду призводить до зменшення фінансування обласних цільових проектів також гальмує фінансове формування району. З відомостей, повалити в табл. 2.5, чітко спостерігається динаміка згідно недофінансування відатків зі бюджету м. Чернівці згідно 2019-2021роки, особливо згідно особливому фонду, то що вважається досить негативним феноменом, так як затримуються руху суспільно-фінансового формування.

Проблеми фінансування видатків місцевих бюджетівна нашу думку, пов'язані з обмеженістю фінансових ресурсів місцевих бюджетів і низькою ефективністю видатків, що проявляється в існуванні значної невідповідності між загальним економічним розвитком і збільшенням соціальних видатків бюджетів; неефективною структурою видатків через послаблення інвестиційної складової; існуванням необґрунтованої мережі закладів і застарілих методичних підходів до фінансування видатків.

Надалі розглянемо динаміку видатків бюджету м. Чернівці в розрізі статей видатків за 2019-2021 роки.

Таким Чином, у відповідності зі економічними відомостей управління Загальнодержавної казначейської роботи України у Чернівцях, згідно 2017-2019 роки існували профінансовані відповідне замітки витрати (табл. 2.6.):

- витрати бюджету в потреби державного управління зросли в 66713,1 тис. Грн.: Зі 101890,3 тис. Грн. у 2017 р аж до 168603,4 тис. грн. у 2019 р .. умовне відхілення дорівнює 65,5%;

Таблиця 2.6.

Динаміка видатків з бюджету м. Чернівці у 2019-2021 роках

Статті видатків	Роки			Відхилення					
				Абсолютне, +/-			Відносне, %		
	2019	2020	2021	2020/ 2019	2021/ 2020	2021/ 2019	2020 / 2019	2021 / 2020	2021/ 2019
Державне управління	101890,3	146597,7	168603,4	44707,4	22005,7	66713,1	43,9	15,0	65,5
Освіта	728883,3	274152,1	1081005,5	-454731,2	806853,4	352122,2	-62,4	294,3	48,3
Охорона здоров'я	321686,5	370672,4	304993,4	48985,9	-65679,0	-16693,1	15,2	-17,7	-5,2
Соц. захист та соц. забезпечення	800655,9	745197,6	502320,6	-55458,3	-242877,0	-298335,3	-6,9	-32,6	-37,3
Житл.-комун. господарство	153307,1	142701,9	134658,2	-10605,2	-8043,7	-18648,9	-6,9	-5,6	-12,2
Культура і мистецтво	50789,7	29170,7	30359,9	-21619,0	1189,2	-20429,8	-42,6	4,1	-40,2
Засоби масової інформації	1149,7	1141,6	0,0	-8,1	-1141,6	-1149,7	-0,7	-100,0	-100,0
Фізична культура і спорт	13820,4	24810,4	21975,9	10990,0	-2834,5	8155,5	79,5	-11,4	59,0
Будівництво та рег. розвиток	130270,9	77244,0	46494,4	-53026,9	-30749,6	-83776,5	-40,7	-39,8	-64,3
Економічна діяльність	0,0	0,0	454171,0	0,0	454171,0	454171,0	0,0	0,0	0,0
Сільське і лісове, рибне госп. та мисливство	6,6	171,9	9,0	165,3	-162,9	2,4	2504,5	-94,8	36,4
Транспорт, дорожнє госп, зв'язок, телеком. та інформатика	79517,5	150373,9	252668,5	70856,4	102294,6	173151,0	89,1	68,0	217,8
Інші програми та заходи, пов'язані з екон. діяльністю	945,0	189402,4	153057,9	188457,4	-36344,5	152112,9	19942,6	-19,2	16096,6
Попередження та ліквід. надзв. сит. та наслідків стих. лиха	2095,4	2860,1	0,0	764,7	-2860,1	-2095,4	36,5	-100,0	-100,0
Цільові фонди	8413,2	1484,1	0,0	-6929,1	-1484,1	-8413,2	-82,4	-100,0	-100,0
Реалізація програм допомоги і грантів ЄС, урядів іноз. держав, МО, дон. організацій	0,0	0,0	1941,4	0,0	1941,4	1941,4	0,0	0,0	0,0
Інша діяльність	1507,8	662747,8	8185,2	661240,0	-654562,6	6677,4	43854,6	-98,8	442,9
Разом видатків	2530481,5	2818728,8	3160444,3	288247,3	341715,5	629962,8	11,4	12,1	24,9

- в субсидування створення у 2019 року існував віддалено 728883,3 тис. грн., у 2020р. - 274152,1 тис. грн., у 2019р. - 1081005,5 тис. грн., в такому

випадку є субсидування збільшилася через все без винятку року дослідження в 352122 2 тис. грн., умовне позитивне невідповідність дорівнює 48,3%;

- субсидування охорони здоров'я у 2019 року існував реалізовано у сумі 321686,5 тис. грн., в той час, так само як у 2021року в програми соціального характеру існувало віддалено в 16693,1 тис. грн. Проте, негативний відхілення зібрав 5,2%;

- надання громадських програм: у 2019 р. - 800655,9 тис. грн., у 2020 р. - 745197,6 тис. грн, у 2021р. - 502320,6 тис. грн., негативний відхілення дорівнює 298335,3 тис. грн.;

- необхідності житлово-громадського господарства у 2021р. існував реалізовано зі бюджету мегаполісу під сумі 134658,2 тис.грн., що в 18648,9 менше, ніж у 2019р.;

- цивілізацію також майстерність у 2021р. існував реалізовано у обсязі 30359,9 тис. грн., але у 2019р. субсидування дорівнює 50789,7 тис.грн, в такому випадку мається на 20429,8 тис.грн.;

- в ресурси масової інформації з кожним роком дослідження відрізнялося все без винятку менш грошей: з 1149,7 тис.грн. у 2019р. аж до 1141,6 тис. грн. у 2019 року, але у 2021р. субсидування в цілому бракувало;

- субсидування фізіологічної культури також спорту через роки вивчення збільшилася в 8155,5 тис.грн.: Зі 13820,4 тис.грн. у 2019р. аж до 21975,9 тис. грн. у 2021р. невідповідність - 59,0;

- субсидування будівництва щороку меншало: у 2019р. - 130270,9 тис. грн., у 2020р. - 77244,0 тис.грн., у 2021р. - 46494,4 тис.грн. безумовне негативний відхілення дорівнює 83776,5 тис.грн, умовне - 3% через повний проміжок дослідження;

- аграрне також ділове, рибне виробництво також ловля фінансувалося нерівномірно: у 2019 р. обсяг відомостей відатків зібрав 6,6 тис.грн., у 2020р. - в цілому тільки 171,9 тис. грн., але у 2021р. - 9,0 тис. грн.;

- відповідно до фінансування відатків в сутність автотранспортної інфраструктури простежувався збільшення фінансування в 65918,9 тис.грн.: Зі 84455,0 тис.грн.;

- відбулося істотний збільшення відатків інші проекти також події, пов'язані зі фінансовою роботою: 945,0 тис. грн. у 2019р. 189402,4 тис. грн. у 2020р. також 153057,9 тис.грн. у 2021р.. Субсидування збільшилася через все без винятку року дослідження в 152112,9 тис.грн., умовне невідповідність дорівнює 16096,6%;

- витрати в запобігання також усунення надзвичайних ситуацій також результатів стихійних лих фінансувалися у 2019р. - 2095,4 тис.грн. також у 2020р. - 2860,1 тис. грн.;

- витрати згідно цільові кошти регіонального бюджету регулярно скорочувалися: 8413,2 тис.грн. у 2019р. також 1484,1 тис.грн. у 2021р. субсидування ніяк не виконувалося;

- у 2021р. виконувалася здійснення проектів підтримки також грантів Євро Об'єднання, урядів зарубіжних країн, міжнародних стандартів установ, донорських установ у сумі 1941,4 тис.грн.

Так само Як я раніше фіксували, видаткова частина регіонального бюджету відображає формування адміністративно-територіальної лічені одиниці також встановлює тенденції також застосування зібраних у бюджеті економічних ресурсів. Виконаний дослідження відомостей, повалити в табл. 2.6., Демонструє, то що витрати бюджету м.Чернівці з кожним роком зростають: у 2019р. - 2530481,5 тис.грн., але у 2020р. - 2818728,8 тис.грн., у 2021р. - 3160444,3 тис. грн.

Як відомо, видатки місцевого бюджету спрямовані на забезпечення відповідного розвитку та відіграють важливу роль у виконанні власних та делегованих повноважень. Протягом останніх років спостерігається постійне збільшення рівня видатків бюджету м. Чернівці саме від об'єктивних чинників, таких як: щорічне підвищення рівня мінімальної заробітної плати, збільшення тарифів на енергоносії та комунальні послуги, підвищення рівня інфляції та вартості медикаментів, здороження продуктів харчування.

Варто зазначити, що особливості функціонування місцевих бюджетів в сучасних економічних умовах найбільш характерно відображається в складі

та структурі видатків. Під структурою видатків місцевих бюджетів варто розуміти сукупність складових, які визначають перелік коштів згідно з бюджетною класифікацією, що спрямовуються на здійснення програм і заходів, передбачених відповідним бюджетом. Із зміною динаміки видатків бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки спостерігається також і зміна питомої ваги видатків за даний період дослідження (табл. 2.7.).

Таблиця 2.7.

Структура видатків міського бюджету м. Чернівці у 2019-2021 роках

Статті видатків	2019 р.		2020 р.		2021 р.	
	Сума	Питома вага, %	Сума	Питома вага, %	Сума	Питома вага, %
Державне управління	101890,3	4,0	146597,7	5,2	168603,4	5,3
Освіта	728883,3	28,8	274152,1	9,7	1081005,5	34,2
Охорона здоров'я	321686,5	12,7	370672,4	13,2	304993,4	9,7
Соц. захист та соц. забезпечення	800655,9	31,6	745197,6	26,4	502320,6	15,9
Житл.-комун. господарство	153307,1	6,1	142701,9	5,1	134658,2	4,3
Культура і мистецтво	50789,7	2,0	29170,7	1,0	30359,9	1,0
Засоби масової інформації	1149,7	0,0	1141,6	0,0	0,0	0,0
Фізична культура і спорт	13820,4	0,5	24810,4	0,9	21975,9	0,7
Будівництво	130270,9	5,1	77244,0	2,7	46494,4	1,5
Економічна діяльність	0,0	0,0	0,0	0,0	454171,0	14,4
Сільське і лісове, рибне господарство та мисливство	6,6	0,0	171,9	0,0	9,0	0,0
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телеком. та інформатика	79517,5	3,1	150373,9	5,3	252668,5	8,0
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	945,0	0,0	189402,4	6,7	153057,9	4,8
Попередження та ліквідація надзв. сит. та насл. стих. лиха	2095,4	0,1	2860,1	0,1	0,0	0,0
Цільові фонди	8413,2	0,1	1484,1	0,1	0,0	0,0
Реалізація програм допомоги і грантів ЄС, урядів іноз. держав, МО, дон. організацій	0,0	0,0	0,0	0,0	1941,4	0,1
Інша діяльність	1507,8	0,3	662747,8	23,5	8185,2	0,3
Разом видатків	1884249,5	100	2818728,8	100,0	3160444,3	100

Порівняно великий окремий маса витрат в суспільну область держави у повному позитивна з метою співтовариства. Головними тенденціями витрачання грошей бюджету вважаються освітні події також події згідно

охорони здоров'я, соціальний захист також громадському забезпеченні жителів. Але у відсутності належного фінансового формування нездійсненні також громадські витрати в належному ступені.

Таким чином, витрати в формування у 2019р. збирали 28,8%, у 2020р. - 9,7%, але в 2021р. - 34,2%. Частина витрат в громадську охорону також суспільне надання подальша: з 31,6% у 2019р. аж до 9% у 2021р. Проекти також події охорони здоров'я фінансувалися згідно скорочення: у 2019р. частина витрат складала 12,7% , у 2020р. - 13,2%, але в 2021р. - 9,7%.

Позитивним вважається виникнення у 2021р. такого роду одиничної замітки витрат, так само як фінансова робота, частина витрат складала Чотирнадцять, 4%.

Вважаємо, то що присутність плануванні витрат бюджету в наступних бюджетних етапах потрібно зосередити особливу увагу в підвищення наступних нотаток: рівень культури також майстерність; ресурси масової інформації; фізіологічна рівень культури також фізкультура; аграрне також дівое, рибне виробництво також ловля; автотранспорт, колійне виробництво, взаємозв'язок, телекомунікації також індустрія знань; інші проекти також події, пов'язані зі фінансовою роботою. Частина зазначених видаткових заміток досить невелика в єдиній текстурі витрат бюджету. Місто згідно розглянутий проміжок.

У мішенях поліпшення концепції витрат районних бюджетів слід продовжувати зберігати впроваджені руху децентралізації бюджетної політики в області районних витрат зі подальшим підвищенням самодостатності також відповідальності районних організацій уряду; підвищувати витрати в вкладення проекти; збільшувати властивість економного планування; підвищувати субсидування стратегічно значимих областей соціального життя також змінити розміри малоефективних витрат; гарантувати ясність також ефективність реалізації витрат.

2.3. Оцінка міжбюджетних трансфертів

Важливу роль в створенні бюджетної політики також компанії економного ходу захоплює міжбюджетне регулювання, мішенню якого вважається перепризначення економічних ресурсів серед бюджетами з метою надання співвідношення можливостей в реалізації витрат, прикріплених законодавчими актами через належними бюджетами також економічних ресурсів, які зобов'язані гарантувати їх здійснення. Однією з конфігурацій здійсненні основ міжбюджетного регулювання вважається міжбюджетні трансферти.

Взаємообмін знаряддями серед бюджетами у варіанті міжбюджетних трансфертів визначено нерівномірністю у розподілі податків також відповідальності через їх застосування серед органами уряду різних ступенів. Міжбюджетні трансферти необхідно аналізувати так само як значущий механізм економного регулювання, безпосередньо впливає в постачанні людей соціальними пропозиціями також виконання значимих фінансових також громадських проектів. Формування також удосконалення концепції міжбюджетних трансфертів закликають, з одного краю, її наближення до основних засад також баз функціонування концепцій міжбюджетних взаємовідносин у економічно цивілізованих державах, з іншого - підрахунок обласних, державних відмінних рис також обставин розвитку районних бюджетів. Трансферти вважається однією з конфігурацій фінансування суспільно-фінансового формування також пристроєм його регулювання. Відповідно до Бюджетного кодексу України [2], міжбюджетні трансферти - це ресурси, які безкоштовно також остаточно переходять з 1-го бюджету в інший.

Новітня формулювання Бюджетного кодексу України [2] не тільки широко перетворила, проте також світоглядно створила нову концепцію міжбюджетних трансфертів у нашому країні. Подібним способом, вони поділяються в 4 типи: субсидії (базисна також реверсна) субвенції; ресурси,

що передаються у Урядовий держбюджету України також районні фінансові витрати з інших районних бюджетів; допоміжні субсидії.

Виконання дохідної частини міського бюджету м. Чернівці з урахуванням міжбюджетних трансфертів наведені у табл. 2.8.).

Таблиця 2.8.

**Динаміка доходів бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки
з урахуванням міжбюджетних трансфертів**

Доходи	2019 р.	2020 р.	2021 р.	Відхилення					
				Абсолютне, +/-			Відносне, %		
				2020/ 2019	2021/ 2020	2021/ 2019	2020/ 2019	2021/ 2020	2021/ 2019
Всього міжбюджетних трансфертів	1186007,5	1135181,0	515631,7	-50826,5	-619549,3	-670375,8	-4,3	-54,6	-56,5
Всього доходів без урахування міжбюджетних трансфертів	1333733,6	1557673,3	1759835,6	223939,7	202162,3	426102,0	16,8	13,0	31,9
Всього доходів з урахування міжбюджетних трансфертів	2519741,1	2692854,3	2275467,3	173113,2	-417387,0	-244273,8	6,9	-15,5	-9,7

Міжбюджетні трансферти протягом трьох останніх років надходили до бюджету м. Чернівці наступним чином: у 2019 році було отримано 1186007,5 тис. грн., у 2020 році – 1135181,0 тис. грн., у 2021 році – 515631,7 тис. грн., надходження за роки дослідження зменшилося на 670375,8 тис. грн., або на 56,6%.

Всього доходів без урахування міжбюджетних трансфертів у 2019 році було отримано у сумі 1333733,6 тис. грн., у 2020 році – 1557673,3 тис. грн., у 2021 році – 1759836,6 тис. грн., надходження за роки дослідження зросли на 426102,0 тис. грн., або на 31,9%.

Спостерігається посилення фінансової самодостатності бюджету м. Чернівці, тобто власні та закріплені доходи бюджету все більше забезпечують необхідні видатки, а частка трансфертів у доходах міста однозначно зменшується.

Міжбюджетні трансфери, які діяли під бюджету м. Чернівці у 2019-2021 роках, існували презентовані тільки субвенціями.

Слід наголосити, то що ресурси субвенцій з урядового бюджету районним бюджетам слідує в різні тенденції соціального життя ареалів з надання виконання муніципальних застави згідно надання пільг, дотацій, підтримки окремим категоріям людей, які мають можливість в їх придбання у закриття заборгованості згідно різниці у тарифах в теплову енергію продукти, транспортується також поставляється громадськості в отримання видаткових використаних матеріалів також мед оснащення з метою органів охорони здоров'я, в здійснення інвестиційних проектів (планів), на будівництво мостів, метрополітену, суспільно-фінансове формування, в реалізацію цінностей формування Динаміку надходжень основних видів субвенцій до бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки наведено в табл. 2.9.

Таблиця 2.9.

Динаміка надходження субвенцій з державного бюджету до бюджету м. Чернівці за 2019-2021 роки

Види субвенцій	Роки			Відхилення					
				Абсолютне, +/-			Відносне, %		
	2019	2020	2021	2020/2019	2021/2020	2021/2019	2020/2019	2021/2020	2021/2019
С-ція з д.б.м.б-там на створення та ремонт існуючих спортивних комплексів при загальноосв.навч.закладах усіх ступенів	0,0	0,0	1087,4	0,0	1087,4	1087,4	0,0	0,0	0,0
С-ція з д.б.м.б-там на модернізацію та оновлення матер-техн. бази навч. закладів	599,0	2300,0	630,0	1701,0	-1670,0	31,0	284,0	-72,6	5,2
С-ція з д.б.м.б-там на здійснення заходів щодо соц-економ.розвитку окремих територій	37693,2	14536,0	14273,1	-23157,2	-262,9	-23420,1	-61,4	-1,8	-62,1
Освітня субвенція	240276,4	257509,9	310037,0	17233,5	52527,1	69760,6	7,2	20,4	29,0
Медична субвенція	222426,6	224906,6	189604,2	2480,0	-35302,4	-32822,4	1,1	-15,7	-14,8
Інші субвенції	500995,2	499252,5	0,0	-1742,7	-499252,5	-500995,2	-0,3	-100,0	-100,0
Разом	1186007,5	1135181,0	515631,7	-50826,5	-619549,3	-670375,8	-4,3	-54,6	-56,5

Протягом 2019-2021 років бюджет набував подібні різновиди субвенцій з урядового бюджету: субвенція зі державного бюджету районним бюджетам

в формування також відновлення наявних спорт ансамблів присутність загальноосвітніх навчальних закладах всіх сходинок: зарахований вперше у 2020р. у обсязі 1087,4 тис грн.; субвенція зі державного бюджету районним бюджетам в модернізацію також розвиток матеріально-промислової основи навчальних закладів: у 2019р.- 599,0 тис. грн., у 2020р.-2300,0 тис. грн, але у 2021р. значне зниження дохід цієї субвенції - в цілому тільки 630,0 тис. грн .. Безумовне невідповідність збільшилася через все без винятку року дослідження в 31,0 тис. грн., умовне невідповідність - в 5,2%; субвенція зі державного бюджету районним бюджетам в реалізація подій згідно суспільно-фінансовому формуванню одиничних земель: у 2019р. існував придбано 37693,2 тис. грн., у 2020р.- 14536,0 тис. грн, у 2021р.-14273,1 тис. грн. невідповідність знизилася через все без винятку року дослідження в 23420,1 тис. грн., умовне невідповідність - в 62,1%; освітня субсидія: у 2019р. - 240276,4 тис. грн., у 2020р.- 257509,9 тис. грн, у 2021р.- 310037,0 тис. грн. безумовне невідповідність збільшилася через все без винятку року дослідження в 69760,6 тис. грн., умовне невідповідність крім того збільшилася - в 29,0%; лікарська субсидія у 2019р.-222426,6 тис. грн., у 2020р.-224906,6 тис.грн, у 2021р.-189604,2 тис.грн., у 2021р. згідно порівнянні з 2020 роком держбюджет придбало менш в 32822,4 тис. грн., або в 14,8%; інші субвенції: у 2019р.- 500995,2 тис.грн., у 2020р.- 499252,5 тис.грн, у 2021р. були відсутні. Безумовне невідповідність знизилася через 2019-2020року в 500995,2 тис.грн., умовне невідповідність - в 100,0%.

Найбільше частка субвенцій, що надійшли до бюджету м.Чернівці з державного бюджету, спостерігається по освітній та медичній субвенціях, а також по іншим субвенціям. На даний час проводиться робота по виявленню проблем та розробляються шляхи покращення обслуговування міжбюджетних трансфертів, що дозволить забезпечити ефективно та якісне обслуговування бюджетів різних на всіх рівнях. Для цього необхідно проводити оптимізацію та забезпечувати безперервне фінансування всіх учасників бюджетних відносин.

Висновки до розділу 2

Протягом досліджуваного періоду можна спостерігати зростання обсягів податкових надходженнях, до бюджету м. Чернівці. У 2019р. надійшло 1090326,6 тис. грн., у 2020р.-1304961,5 тис. грн., у 2021р.-1516976,2 тис. грн. Абсолютне позитивне відхилення за весь період дослідження склалося 426649,6 тис. грн., відносно - 39,1%.

Неподаткові надходження також є важливим джерелом доходів бюджетів різних рівнів, но їх обсяги значний менший від податкових надходженнях: у 2019р.-182894,4 тис. грн., у 2020р.-2067523,6 тис. грн., у 2021р.-201638,7 тис.грн. Тобто, в 2021р.неподаткових надходжень надійшло менше, ніж у попередньому році на 5113,9 тис. грн. або на 2,5%. У 2020р. порівняно з 2019 роком неподаткові надходження зросли на 23858,2 тис. грн. або на 13,0%, а у 2021році порівняно з 2019 р. цей вид надходження збільшився на 18744,3 тис. грн. або на 10,2%.

Доходи від операцій з капіталом у 2021р. зменшилися порівняно з 2019р. на 21356,1 тис. грн. або на 42,0%.

Щодо надходження до цільових фондів, то спостерігалась наступна ситуація: у 2019р. надійшло коштів 9519,6 тис.грн., у 2020р.надійшло 12434,1 тис грн., у 2021р.-11771,5 тис. грн. Тобто, в 2020р. порівняно з 2019 роком надходження зросли на 2914,5 тис. грн. або на 30,6%, у 2021р. порівняно з 2020р. обсяги надходження зменшилися на 662,6 тис. грн., відносно відхилення склало 5,3%, а у 2021р. порівняно з 2019 р. зросли на 2251,9 тис. грн. або на 23,7%. Міжбюджетні трансферти мають тенденцію до зменшення: в 2019р.-1186007,5 тис. грн., а у 2020р. надходження зменшилися на 619549,2 тис.грн. або 54,6% порівняно з попереднім роком, у 2021р. порівняно з 2019 р. обсяги надходження зменшійть на 670375,8 тис. грн., відхилення становило 56,5%. Загальний обсяги доходів бюджету м. Чернівці у 2021р. порівняно з 2019р. зменшився на 244273,8 тис.грн. або на 9,7% та стає 2275467,3 тис. грн.

У 2020р. було отримано доходів на 173113,2 тис. грн. або на 6,9% більше, ніж у 2019р.

Видатковим частина місцевого бюджету відображає розвиток адміністративно-територіальної одиниці і визначає спрямування та використання накопичення у бюджеті фінансових ресурсів. Проведений аналіз свідчить, що видатки бюджету м. Чернівці з кожним роком збільшуються: у 2019 р. - 2530481,5 тис. грн., а у 2020р. - 2818728,8 тис. грн., у 2021р.- 3160444,3 тис. грн. Так, видатки на освіту в 2019 р. становили 28,8%, у 2020р.-9,7%, а у 2021р.-34,2%. Частка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення наступна: з 31,6% у 2019р. до 15,9% , у 2021р. Програми та заходи охорони здоров'я фінансувалися із зменшенням: в 2019 р. частка видатків становила 12,7%, у 2020р.- 13,2%, а у 2021р. - 9,7%. Позитивним є поява у 2021р. такої окремої статті видатків, як економічна діяльність, частка видатків становила 14,4%.

Міжбюджетні трансферти протягом трьох останніх років надходили до бюджету м. Чернівці наступний чином: у 2019р. було отримано 1186007,5 тис. грн., у 2020р. - 1135181,0 тис.грн., у 2021р.-515631,7 тис. грн., надходження за роки дослідження зменшилися на 670375,8 тис.грн. - 56,6%.

Всього доходів без урахування міжбюджетних трансфертів у 2019р. було отримано у сумі 1333733,6 тис. грн., у 2020р.-1557673,3 тис. грн., у 2021р. - 1759836,6 тис. грн., надходження за роки дослідження зросли на 426102,0 тис. грн., або на 31,9%.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТІВ

3.1. Міжнародна практика казначейського обслуговування бюджетів та її застосування у вітчизняній практиці

Різноманітність моделей державного управління бюджетними коштами, а також розподілу повноважень між органами державної влади в рамках виконання та контролю за виконанням бюджету всіх рівнів значно ускладнює аналіз ефективності управління бюджетними коштами та місця казначейства в процесі управління, а також пошук основних напрямів підвищення ефективності управління бюджетними коштами. Доцільно розглянути ключові елементи систем виконання та контролю за виконанням бюджетів у зарубіжних країнах, які дадуть змогу визначити основні умови ефективного функціонування цих систем. Наявність великої кількості різних моделей управління бюджетними коштами та розподілу повноважень між органами влади щодо виконання та контролю за виконанням бюджетів усіх рівнів суттєво ускладнює процес оцінки ефективності управління державними фінансами, місця казначейської служби у цьому процесі, а також виявлення потенційних шляхів підвищення ефективності управління бюджетними коштами.

Структура та роль казначейства, принципи його організації в окремих країнах визначаються історичними та культурними особливостями, а також економічною ситуацією і розподілом повноважень між певними органами державної влади. На функціонування інституту казначейства спричиняють значний вплив і кількість місцевих бюджетів, масштаб відповідної країни та особливості функціонування відомств, за якими закріплено виконання казначейських функцій.

У США до органів управління фінансами належить Міністерству

фінансів. Воно є представником правительства, розробляє фінансову и Податковий політику, Здійснює емісію копійчаних знаків и випуск монет, займається харчуванням внутрішніх позик та управління державного борг, контролює виконання фінансового законодавства, збір внутрішніх доходів, грошовий обіг. Друге фінансове відомство в США - Адміністративно-бюджетне управління при президенті. Воно складає видатковим часть федерального бюджету и розробляє фінансові програми, організовує оперативний контроль з управління бюджетом и є провідним органом виконавчої власти.

Управління Виконання бюджету розділено в США между Міністерством фінансів, Митний службою та Бюро з алкогольних напоїв, тютюново виробів и вогнепальної оружия. Міністерство фінансів проводить збір внутрішніх доходів, таких ж Платежі за індивідуальним прибуткового податку, соціальним страхуванню, податків з корпорацій, майна, податків з Дарування и непрямих податків, тобто около 90% всех податкових доходів, что входять у федеральний бюджет.

У Великобританиі органом державного управління фінансами виступає Казначейство. Воно керує розробка, складання и Виконання державного бюджету, визначенням податкової політики, фінансово-економічним прогнозування, міжнароднімі фінансовімі відносинамі, Здійснює контроль за витрачання коштів державн підприємствами.

Великобританія має форму унітарної держави, но ця держава складається з істотно різних между собою, в рамках адміністративно-територіальних одиниць, Історично сформованому території. Так Англія та Уельс діляться на графства, Північна Ірландія - на округи, а Шотландія - на області. Незважаючи на це, регіональне управління у Великобританиі Досить уніфіковано. Відмінною особливістю Британського регіонального управління бюджетними Кошта регіону є тією факт, что Місцеві органи влади є активними підприємцями - более третина надходження в регіональну и місцеву Скарбниця припадає на оренду державної власності за, а також на

Різні Платні послуги з боку місцевих органів виконавчої власти.

На Регіональні та Місцеві органи державного управління поширюються численні Механізми контролю з боку центрального правительства в особі територіальних Управлінь Казначейства, зокрема ліміти на запозичення и контроль над рівнем місцевих податків. Смороду володіють обмеженою самостійністю у харчуванні запозичення без чітких гарантій центрального правительства.

У Німеччині органом державного управління фінансами є Міністерство фінансів, же розробляє основи Фінансової, податкової, Валютної и кредитної політики. Воно складає проект бюджету та середньострокового фінансового плану, Здійснює касове обслуговування бюджету, контроль за виконання бюджету та розробки основ розподілу фінансових ресурсів между Ланка бюджетної системи. В управлінні фінансами бере участі федерального відомство з фінансів и Федеральне управління державного Борг, підлеглі Федерального Міністерства фінансів. Перше відомство займається податкова перевіркою підприємств, оподаткування іноземних капіталовкладень, проблемами Усунення Подвійного оподаткування, друга відомство - операціями з випуску та Погашення позик и фінансуванням бюджетного дефіциту.

В основу регіонального управління в Німеччині покладаючи два принципи: з одного боку, обов'язки земель підтримувати здатність територій, что входять до них до самоврядування та розвитку, з Іншого - принципи вірівнювання та консолідації місцевих територіальних утворення - тобто ті, что можна назвати принципами бюджетного федералізму. З огляду на ті, что східні и західні землі Німеччини серйозно відрізняються за рівнем добробуту, велику роль для багатьох німецьких регіонів відіграють бюджетні субсидії і цільові трансферти, пропоновані їм федеральними органами влади.

У Франції управління фінансами здійснює Міністерство економіки, фінансів і бюджету. У його функції входять: розроблення державного бюджету та контроль за його виконанням, касове обслуговування бюджету;

збір податків, мита та інших надходжень; контроль за фінансовими операціями; здійснення зв'язку держави з підприємствами як акціонера, кредитора або гаранта; громадський облік. Характерною особливістю казначейства Франції є той факт, що воно не тільки здійснює облік, розподіл і централізацію зібраних податковою службою податків і зборів, а й безпосередньо займається збором деяких з них, зокрема прибуткового податку, а також митних зборів на рівні комун або їх об'єднань.

Крім цього, казначейство, вторгаючись в банківську концепцію держави, реалізовує емісію платіжних грошей нарівні зі уповноваженими торговельними банками також Фотоемісійні центробанк Франції, виготовляє бони Уряду, реалізовує їх підписку також підрахунок. Керівник Урядового казначейства вступає у структура Комітету пластикових органів, реалізовує опіку певних спеціалізованих пластикових органів, також представляє важливу роль в прийнятті висновків, які зачіпають роботи торгових банків. Керівник Урядового казначейства крім того вступає у Банківської комісії, що здійснює контроль процедури торгових банків, також спостерігає через цим, для того щоб банки трималися банківського законодавства Франції.

Основною характерною рисою обласного управління бюджетними знаряддями в Франції вважається їх близька любов до основним органам уряду. Приблизно 95% грошей обласних бюджетів протікають за допомогою Провідну Дирекцію урядового обліку також територіальні управління Казначейства.

У Італії правлінням капіталами захоплені 4 муніципальних органу: муніципальними витратами також економічним контролем - Казначейство; заробітками -ністерство капіталів; складанням урядового бюджету також координацією економічних ресурсів - Департамент бюджету також планування; районними капіталами - Департамент внутрішніх подів.

Подібним способом, у конкретних державах Казначейський відділ, який відповідає через макроекономічну політику також отримання надходжень, має ступінь міністерства, у сполучених штатів америки

Департамент капіталів (Казначейство) володіє майже безмежний ступінь уряду також підкоряється безпосередньо президентові держави, у Великій Британії адже є 2 казначейських роботи - Казначейство також Установа головного скарбника, які крім того здійснюють великий область зобов'язань, в тому числі розвиток бюджетної політики також управління муніципальним обов'язком. У Бразилії, Франції, Іспанії казначейства - в цілому тільки відділення 2-го ступеня у Міністерстві капіталів, але в Країні Вранішнього Сонця в тому числі і відділення 3 ступеня - відділи зсередини різних контора, які здійснюють різноманітні казначейські функції.

Муніципальні апарати уряду, що відповідають через казначейське виконання бюджету, коливаються у різних державах з великих міністерств з значними можливостями, так само як у сфері виконання, таким чином також у сфері планування також компанії бюджету (в такому випадку є у певних державах Казначейство рівнозначно відповідно до статусу також виконуваним функціям Міністерству капіталів, казначейство також вважається Департамент капіталів), аж до деяких маленьких відд улов зсередини Міністерства капіталів, також таким чином, казначейство у 1 державах (сполучених штатів америки) здійснює функції головного законодавця також виконавця федерального бюджету, але у інших державах представляє значимість знівечилась касира економних грошей - дає ресурси згідно із запитом міністерств також відомств [...].

Крім цього, казначейство, втручаючись в банківську систему країни, здійснює емісію платіжних засобів поряд з уповноваженими комерційними банками та емісійний банк Франції, випускає бони Уряду, здійснює їх підписку і облік. Директор Державного казначейства входить до складу Комітету кредитних установ, здійснює опіку деяких спеціальних кредитних установ, і грає важливу роль в ухваленні рішень, що стосуються діяльності комерційних банків. Директор Державного казначейства також входить в Банківської комісії, яка контролює операції комерційних банків, і стежить за тим, щоб банки дотримувалися банківського законодавства Франції.

Головною особливістю регіонального управління бюджетними коштами у Франції є їх тісна прихильність до центральних органів влади. Близько 95% коштів регіональних бюджетів проходять через Генеральну Дирекцію державного обліку і територіальні управління Казначейства.

В Італії управлінням фінансами зайняті чотири державних органи: державними витратами і фінансовим контролем - Казначейство; доходами - Міністерство фінансів; складанням державного бюджету і координацією фінансових ресурсів - Міністерство бюджету і планування; місцевими фінансами - Міністерство внутрішніх справ.

Таким чином, в певних країнах Казначейський департамент, відповідальний за макроекономічну політику і збір надходжень, має рівень міністерства, в США Міністерство фінансів (Казначейство) має практично необмежений рівень влади і підпорядковується безпосередньо президенту країни, у Великобританії ж є дві казначейських служби - Казначейство і Відомство генерального підскарб'я, які також виконують широке коло обов'язків, включаючи формування бюджетної політики та управління державним боргом. У Бразилії, Франції, Іспанії казначейства - всього лише підрозділи другого рівня в Міністерстві фінансів, а в Японії навіть підрозділи третього рівня - відділи всередині різних бюро, які виконують різні казначейські функції.

Державні органи влади, відповідальні за казначейське виконання бюджету, варіюються в різних країнах від великих міністерств зі значними повноваженнями, як в сфері виконання, так і в області планування і організації бюджету, до декількох невеликих відділів всередині Міністерства фінансів, і отже, казначейство в одних країнах (США) виконує функції основного законодавця і виконавця федерального бюджету, а в інших країнах грає роль пасивного касира бюджетних коштів - видає кошти на вимогу центральних органів виконавчої влади.

У тих державах, де роль казначейства є великий (Австралія, Великобританія США), казначейство підпорядковується безпосередньо

представницьким органам влади, в країнах з незначною роллю казначейства воно підпорядковується виконавчим органам влади в особі Міністерства фінансів і його підрозділів. В Австралії функція «фінансового менеджера» покладена на Агентство з фінансового менеджменту, що входить до складу департаменту (міністерства) казначейства. Основною функцією Агентства з фінансового менеджменту є ефективне управління єдиним казначейським рахунком, відкритим у Резервному Банку Австралії, і його ліквідністю в таких формах: розміщення тимчасово вільних грошових коштів у комерційних банках; вкладення тимчасово вільних грошових коштів у цінні папери.

Здійснення бюджету вважається більш базисної також основною роботою казначейства в абсолютно всіх іноземних державах. Воно містить нагляд через абсолютно всіма надходженнями також виплатами згідно з рахунками уряду, але крім того операційну роботу у ході скликання надходжень також реалізація платежів. Потрібно виділити цей обставина, то що нагляд через здійсненням бюджету з метою організацій казначейства більшою рівня пов'язаний зі виконанням бюджету згідно витратам, так як прибутку бюджету Наглядати у головному податковими органамими.

У цих країнах, в якому місці значимість казначейства величезна, казначейство підкоряється безпосередньо презентабельним органам уряду, в країнах з невеликою значимістю казначейства воно підкоряється справним органам уряду на подоби Міністерства капіталів також його підрозділів.

Порівняно економічного планування, формування також виконання бюджету можливо виділити, то що майже в абсолютно всіх обстежуваних іноземних державах безпосередньо казначейство захоплюється короточасним економічним плануванням, при цьому в тому числі і у цих державах, в якому місці значимість казначейства спершу незначна, в такому випадку є воно вважається бездіяльним виконавцем бюджету. Підсумовуючи вищевикладене, можливо чітко виробити поодинокі утвердження позитивного іноземного досвіду, які у разі їх пристосування також введення в

російські реалії, можуть спровокувати позитивні зміни також удосконалити процедуру казначейського сервісу бюджетів: забезпечити органам Держказначейства можливості згідно виправленні лімітів в присутність потреби; забезпечити допоміжні можливості органам казначейської роботи згідно контролювання через цільовим спрямуванням грошей районних бюджетів; забезпечити можливості органам ДКСУ визначати принципи ведення бухгалтерського обліку бюджетних установ також самостійно вводити необхідні корективи; казначейська відділ зобов'язана здійснювати інтенсивне сприяння у економному менеджменті, при цьому аж ніяк не тільки в стадії виконання бюджету, однак також в періоду планування також моделювання; запровадити застосування єдиної форми проведення державних видатків, а саме з використанням виключно платіжних доручень аж до кінцевого одержувача бюджетних коштів, тобто мінімізувати використання готівки, яку значно складніше проконтролювати.

3.2. Інформаційна модернізація казначейського обслуговування бюджетів

Державна казначейська служба України має широке коло повноважень і володіє методичним інструментарієм для забезпечення єдності технологій в процесі обслуговування бюджетів:

- по-перше, володіючи унікальною інформаційно-технологічною інфраструктурою, наразі лише Казначейство здатне забезпечити комплексне охоплення операцій в секторі державних та місцевих фінансів. Інформаційні системи Казначейства дозволяють робити процес обслуговування бюджетів прозорим і відкритим;

- по-друге, впровадження інноваційних механізмів управління бюджетними ресурсами є надзвичайно актуальним напрямком в умовах їх хронічної обмеженості. Крім того, широке застосування в платіжній системі Державної казначейської служби України сучасних електронних технологій і

програмно-технічних засобів сприяє формуванню нових підходів до ефективної організації системи бюджетних платежів.

Вищевикладене акцентує увагу на важливості Казначейства України у концепції російських економічних вузів у повному також у економічному ході під зокрема. Безсумнівно, то що безпосередньо Казначейство має можливості з метою надання цілісності технологічного надання також пристосування функціонування бюджетної концепції, є правомочним піддавати обробці великий розмір даних про сукупний перебування муніципальних також районних капіталів нашої держави.

Формування казначейської концепції, її зростаючі умови також економічні можливості регулярно породжують так само як чисельні зміни інформативною сфери, таким чином також високоякісні.

У міжнародній практиці можливо відзначити 2 підходи до формування також формуванню інформативних концепцій управління соціальними капіталами: створення інформативних концепцій відповідно до принципу гранично можливої уніфікації також інтеграції багатофункціональних сфер управління; застосування місцевих концепцій.

У Україні застосування автоматизованих концепцій гарантує формування загального інформаційного простору, що охоплює всі без винятку багатофункціональні сфери економічної області також всіх учасників бюджетного ходу Ядром зведення загального інформаційного простору економічної області вважається абсолютна автоматизація ходу казначейського сервісу бюджетів, що забезпечує оптимізацію єдиного економічного обліку, економічного контролю також результативне керівництво муніципальними також районними економічними ресурсами.

Важливо встановити головні засади, якими раціонально дотримуватися присутність введенні інформативною модернізації роботи організацій Казначейства: застосування тільки нових досягнень сфери нових технологій; надання правдивості відомостей, застосування електричної числового підпису; логічна цілісність впроваджених змін, їх черговість також

економність вкладень; стандартизація промислових стереотипів зі наданням найбільшою порівнянності; легкість також систематизованості; великий ступінь інформативної захищеності також надання конфіденційності; абсолютна об'єднання з іншими інформаційними ресурсами також концепціями організацій загальнодержавної уряду також регіонального самоврядування; єдина транспарентність також загальнодоступність даних; великий ступінь стійкості функціонування концепції, її відмовостійкість також зобов'язання заощадження відомостей.

Ще один позитивним фактором стало формування у складі Загальнодержавної казначейської роботи України Департаменту інформаційних технологій ДКСУ. Головними питаннями Департаменту, які сприяють подальшому результативному формуванню електричного казначейства, вважаються: - надання введення автоматизованих працівників зон, автоматизованої оброблення даних в інформаційних концепціях Казначейства (ІС) в основі функціонуючих нормативно-законних дій відповідно до здійсненню бюджетів, бухгалтерського обліку також звітності, але крім того реалізація контролювання через результативним функціонуванням програмно-промислових ансамблів; підприємство діяльність відповідно до вдосконалення концепції управління Казначейства в базі використання нинішніх економіко-математичних методів, промислових грошей також нових інформаційних технологій; підприємство також здійснення праць згідно типізації досліджень практичного програмного також інформативного надання, відповідно до їхнього введення в роботу структурних підрозділів Казначейства, його територіальних організацій також подальшої експлуатації; надання введення також результативного функціонування ансамблю довідково-вчислюємих грошей також комп'ютерний технологій Казначейства; надання кібербезпеки, кіберзахисту також захищеності інформаційних технологій у ході виконання функцій адміністрування довідково телекомунікаційних концепцій також сіток, телекомунікаційного обладнання, серверного обладнання, концепцій

додаткового зняття копій також архівації даних, концепцій сіткового маркетингу, охорони з сіткового проникнення, противірусної охорони, визначених інформаційних ресурсів Казначейства; підприємство гарантійного також післягарантійного ремонтних робіт, технологічного сервісу грошей комп'юторної технічної, технічної інфраструктури серверних кімнат Казначейства; планування, введення також використання практичного програмного надання з метою оброблення даних, елементом муніципальну секрет; надання автоматизації казначейських дій присутність конструюванні ІС; підприємство діяльність згідно управління програмами згідно з концепцією також формуванню ІС.

У відмінність з традиційної концепції сервісу, застосування дистанційної фігури сервісу розпорядників також одержувачів бюджетних грошей за допомогою «Клієнт Казначейства - Казначейство» дає можливість покупцям поліпшити витрати в збори також доставку документів у Казначейство; утриматися з струменя вступають також вихідних паперовий паперів; стимулювати оброблення даних; скоротити число промислових похибок в документах; володіти даними про стан рахунків у порядку справжнього періоду.

З зробленого вивчення можемо зробити висновки, то що російська казначейська концепція сервісу бюджетів поліпшується, її функціональні можливості розширюються, беруться заходи згідно типізації також оптимізації сучасних інформаційних технологій, націлених в модернізацію також уніфікацію казначейських операцій також надання збільшення продуктивності, прозорості також доступності даних у області муніципальних також районних капіталів.

3.3. Казначейський контроль за дотриманням бюджетного законодавства та напрями його оптимізації

Упродовж існування України як суверенної держави виявлено безліч

недоліків у розвитку економіки країни, серед них: нецільове використання бюджетних коштів, численні кризи бюджетного та ринкового секторів, витік капіталу за кордон та інші. Однією з причин перелічених недоліків була відсутність повноцінної системи державного фінансового контролю. Нині державний фінансовий контроль за надходженнями та використанням бюджетних коштів покладено на Рахункову палату України, Державну аудиторську службу України та Державну казначейську службу України. Останній з перерахованих органів має контрольні повноваження для проведення контролю на стадії виконання державного та місцевих бюджетів.

Національна казначейська відділ України вважається основним органом справної уряду, які реалізують муніципальну політику в області казначейського сервісу економних грошей. Але, не дивлячись на те Казначейство ніяк не рахується спеціальним органом урядового економічного контролю, у ході своєї роботи воно здійснить великий діапазон контрольних можливостей через переміщенням економних грошей. У контексті цільового також результативного витрачання бюджетних грошей вкрай важливим вважається вивчення контрольних можливостей організацій Казначейства через виконання економного законодавства.

У базі технології казначейського контролю зобов'язаний з'являтися нормативний аспект, в такому випадку є контроль економною компанією в об'єкт дотримання законів економічних також домашніх дій зі економними знаряддями. Звершення власних повніше казначейський нагляд гарантує тільки йому властивими методами з використанням спеціалізованих ключів відомостей також способів нормативно-законного, фактичного, логічного також облікової контролювання. Казначейський нагляд, у відмінність з інших різновидів контролю (економічного, економного, податкового, митного також ін.), має невеликий діапазон роботи, рідше технологічні процеси проходження бюджетних грошей за допомогою концепцією рахунків, відкритих в органах Казначейства, також операцією попереджувального контролю присутність сервісу бюджетів абсолютно всіх ступенів.

До можливостей Казначейства України відповідно до контролювання через дотриманням бюджетного законодавства належить реалізація контролювання через (ст. 112 Бюджетного кодексу) [2]: веденням бухгалтерського обліку всіх надходжень також витрат урядового бюджету також районних бюджетів, складанням також поняттям економічної також економічною звітності; ощадливими можливостями присутність зарахування надходжень бюджету; співвідношенням кошторисів розпорядників бюджетних грошей ознаками розпису бюджету; співвідношенням встановлених бюджетних обов'язків розпорядниками бюджетних грошей належним економічним асигнуванням, паспорту бюджетної проекти; співвідношенням платежів присвоєним економічним обов'язків також належним економічним асигнувань.

Казначейство України у межах своїх повноважень гарантує систему також координацію роботи головних бухгалтерів бюджетних установ також нагляд через виконанням виділитися власних можливостей лінією бала їх роботи. Зауважимо, що у сфері фінансового контролю органи Казначейства мають повноваження здійснювати попередній та поточний контроль за використанням бюджетних коштів, забезпечуючи дотримання законодавства у процесі казначейського обслуговування державного бюджету та місцевих бюджетів, єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання звітності тощо.

Підготовчий нагляд виповнюється в періоду реєстрації обов'язків розпоряджаються підрозділами також присутність контролю співвідношення платіжних документів економічними обов'язками, але справжній - в періоду реалізації дій перед проведенням платежу.

Подібним способом, я видно, то що ДКСУ у ході контролювання здатний реалізувати так само як попереджувальні, таким чином також нинішні події порівняно ймовірних зловживань також патологій економічного законодавства у застосуванні економічних грошей розпорядниками також одержувачами бюджетних грошей.

Вважаємо, то що неоднозначними результатами прийняття аргументованого адміністративного рішення вважатиметься бережливе, результативне, цільове також продуктивне застосування економних грошей. Наведені 4 елементи підтримуються внаслідок проведення контролю через дотриманням бюджетного законодавства. Крім цього, дані елементи в ансамблі потрібно застосовувати з метою надійної бала управління бюджетними знаряддями.

У межах можливостей, передбачених ст. 112 Бюджетного кодексу, через недотримання економного законодавства апарати Загальнодержавної казначейської роботи України зобов'язані використовувати до співучасникам економного ходу відповідне заходи впливу (ст. 117 Бюджетного кодексу) [2]:

- запобігання про нерозумному виконанні економного законодавства з вимогою про усунення патології економного законодавства - використовується в першій-ліпшій нагоді розкриття патологій економного законодавства. Виявлені патології економного законодавства зобов'язані бути ліквідовані під час аж до Тридцять календарних діб;

- припинення дій зі економними знаряддями - використовується через недотримання економного законодавства;

- припинення бюджетних асигнувань - враховує завершення можливостей в твердження економного обіцянки в належну необхідну суму в період з 1-го аж до 3-х місяців у межах поточного бюджетного етапу лінією внесення змін у підпис бюджету (кошторису) у режимі, визначеному Міністерством капіталів України;

- зниження бюджетних асигнувань - враховує втрата можливостей в твердження економного обіцянки в належну необхідну суму в період аж до закінчення поточного бюджетного етапу лінією внесення змін у підпис бюджету (кошторису) також у разі потреби з подальшим внесенням змін у указ про Муніципальному бюджет України (дозвіл про тутешній держбюджету) у режимі, визначеному Офісом Міністрів України;

- повернення бюджетних грошей під відповідний держбюджет -

використовується через недотримання економного законодавства (порівняно субвенцій також грошей, даних одержувачам бюджетних грошей) у режимі, визначеному Офісом Міністрів України;

- припинення дії постанови про районний бюджет - використовується через недотримання економного законодавства;

- безумовне вилучення грошей з районних бюджетів - використовується через недотримання економного законодавства також враховує вилучення грошей з районних бюджетів враховує стягування органами Казначейства України грошей з районних бюджетів у урядовий держбюджет, у цій кількості також через результат зниження розміру трансфертів (базисної субсидії) районним бюджетам в належну необхідну суму, у режимі, визначеному Офісом Міністрів України;

- інші заходи впливу, які можуть бути встановлені законодавством про Муніципальному бюджет України - використовуються через недотримання економного законодавства.

Крім цього, в процесі подання кошторисів та інших документів, що застосовуються при виконанні бюджету, у разі недотримання порядків відкриття (закриття) рахунків, подання фінансової і бюджетної звітностей та інших випадках порушення бюджетного законодавства по державному та місцевих бюджетах надано 4632 попередження на суму 111 571,8 млн гривень.

Органи Державної казначейської служби України в межах повноважень, передбачених ст. 112 та 118 Бюджетного кодексу України за порушення учасниками бюджетного процесу вимог бюджетного законодавства застосовують заходи впливу, визначені ст. 117 Бюджетного кодексу України.

Станом на 01.04.2020 р. органами Державної казначейської служби України оформлено 988 протоколів про порушення бюджетного законодавства та складено 941 розпорядження про зупинення операцій з бюджетними коштами на рахунках розпорядників (одержувачів) бюджетних

коштів, з них: при виконанні державного бюджету – 308 протоколів та 262 розпорядження; при виконанні місцевих бюджетів – 680 протоколів та 679 розпоряджень.

Станом на 01.04.2020 р. за результатами застосованих заходів впливу розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів усунуто 862 порушення бюджетного законодавства на загальну суму 72,1 млн гривень.

Таким Чином, з повалити більше відомостей можливо говорити, то що у ході сервісу урядового також районних бюджетів апарати Загальнодержавної казначейської роботи України здійснять досить великий список контрольних можливостей, надають можливість у ході завчасного також поточного контролю виявити патології норми економного законодавства розпорядниками також одержувачами бюджетних грошей . Подібні контрольні події в стадіях аж до також в період виконання дій зі економними знаряддями надають можливість не дозволити нецільового використання бюджетних грошей, в такому випадку є використання в місії, ніяк не відповідають: економним напрямками, визначеними законодавством про Муніципальному бюджет України; тенденціям використання бюджетних грошей, конкретним у документі економною проекти або під режимі використання бюджетних грошей; економним асигнувань.

Велика Частина виявлених органами ДКСУ патологій економного законодавства розпорядники також одержувачі бюджетних грошей ліквідують. Події згідно розкриттю патологій економного законодавства органами ДКСУ найбільш результативними також слушними, ніж ці заходи, які виконуються вже після реалізації дій спеціальними органами урядового економічного контролю. Так як подібні заходи не допускають подальшого нецільового використання бюджетних грошей.

У обставинах змін економного законодавства казначейський нагляд має необхідність у вдосконаленні також збільшення, з метою чого ж слід: поліпшити службу всіх учасників бюджетного ходу, обдарованих можливостями згідно контролювання; гарантувати твердження

аргументованих адміністративних висновків згідно застосування економних грошей; створити методичне надання типізації операцій завчасного також поточного казначейського контролю; встановити методи оцінки продуктивності казначейського контролю; гарантувати справжність характеристик економною звітності, розбираються, використовуючи вірні пояснення продуктивності використання бюджетних грошей присутність обчисленні підсумків.

Наведені тенденції сприятливо подіють в підвищення контролю під концепції Казначейства через дотриманням бюджетного законодавства, то що гарантує його ясність також сприяти знищенню ситуації патологій економного законодавства.

Акуратне виконання умов економного законодавства попередить дані появи патологій розпорядниками (одержувачами) бюджетних грошей, зменшить використанням граней впливу органами Казначейства також дасть можливість більш доцільно також результативно застосовувати економні ресурси. У власну черговість, органами Казначейства в стабільній базі ведеться консультативна діяльність відповідно до проблем використання економного законодавства лінією виконання різних комунікативних подій (тренінгів, семінарів, круглих столів також поліадельфіт.п.), Має на меті удосконалення знань функціонуючого економного законодавства, у нього також збільшення економною витримки розпорядників (одержувачів) бюджетних грошей.

Висновки до розділу 3

Концепція казначейського обслуговування в Україні створювалася під впливом стабільних скелетних змін у економічній галузі. У будь-якому стадії формування формувалися нові сили з метою подальшого поліпшення також результативного управління муніципальними також районними капіталами держави. Однією з ключових питань організацій казначейства вважається полегшення також удосконалення сервісу розпорядників також одержувачів бюджетних грошей за допомогою інформативне модернізування концепції Казначейства. Результативність концепції управління муніципальними капіталами у Україні обумовлюється вирівняним функціонуванням всіх його елементів, дотриманням функціонуючого законодавства, але крім того досягненням повніше економічними установами у більш вигідний також ефективний метод. Важливу роль в досягненні цієї місії представляє казначейський нагляд. Удосконалення комплексності контролю залежить з його властивості в абсолютно всіх стадіях також оперативність відповідного реагування економічних організацій, головних розпорядників також інших організацій уряду згідно з підсумками контролювання, виявлені дані нецільового також малоефективного використання бюджетних грошей, лінією прийняття граней згідно воздаянню протизаконних витрат, врегулювання розмірів фінансування, перетворення їх у відповідність до нормативно-правовими актами, регулюючими держбюджетний процедура.

Таким Чином, казначейська концепція сприяє вірному також у абсолютному узгодженні з нашим законодавством сервісу бюджетів всіх ступенів також гарантує оптимізацію ходу управління економічними ресурсами країни також ареалів, нагляд через цільовим застосуванням ощадливих грошей у обставин їх обмеженості, збільшення продуктивності економічних витрат.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Районні державні фінансові витрати – значимий та непростий компонент економної концепції держави. Проблема їх зведення, результативного застосування у економічному механізмі країни регулярно притягують інтерес академічних також фактичних шарів. В умовах переходу збільшується значимість районних бюджетів у проведенні фінансової регіональної політики, постанові суспільних питань, підтримці малозабезпечених також беззахисних верств населення. Формування економіки також громадської області адміністративно-територіальних утворень залежить від того, на якому ступені благополучно створюються також виконуються відповідні районні фінансові витрати.

Головним економічним представником країни, який реалізовує сервіс бюджетів вважається Національний казначейський відділ України. Значимість Казначейства у ході управління бюджету вважається досить значимою, так як тільки цей апарат володіє можливістю забезпечувати надійну, також актуальну інформацію щодо муніципальних капіталів.

Значущою проблемою організацій Загальнодержавної казначейської роботи у ході сервісу бюджетів вважається допомога здійсненню бюджетної політики, також виконання результативного управління бюджетними ресурсами. Дана мета реалізується за допомогою формування відповідної концепції своєчасного управління муніципальними капіталами, а також надання оперативних розрахунків згідно з обов'язками, постанови труднощі короткочасної незбалансованості бюджетів. Роль ходу управління валютними струменями гарантує оптимізацію реалізації витрат у межах асигнувань, встановлених підтвердженими бюджетами.

Безпосередньо з цієї причини, істотна роль відводиться територіальним органам Загальнодержавної казначейської роботи у суспільно-фінансовому формуванні земель, так як безпосередньо з районних бюджетів

виповнюється субсидування органів освіти, культури, захисту здоров'я жителів, грошей масової інформації, але крім того фінансуються різноманітні молодіжні проекти також виконуються витрати в громадська охорона жителів.

Протягом досліджуваного періоду можна спостерігати зростання обсягів податкових надходжень, до бюджету м. Чернівці у 2019р. надійшло 1090326,6 тис.грн., у 2020р.–1304961,5 тис.грн., у 2021р.–1516976,2 тис. грн. Абсолютне позитивне відхилення за весь період дослідження склало 426649,6 тис. грн., відносно – 39,1%.

Неподаткові надходження також є важливим джерелом доходів бюджетів різних рівнів, але їх обсяг значно менший від податкових надходжень: у 2019р. – 182894,4 тис. грн., у 2020р.–2067523,6 тис. грн., у 2021р. – 201638,7 тис. грн.. Доходи від операцій з капіталом у 2021р. зменшилися порівняно з 2019р. на 21356,1 тис. грн. або на 42,0%.

Щодо надходжень до цільових фондів, то спостерігалась наступна ситуація: у 2019р. надійшло коштів 9519,6 тис. грн., у 2020р. надійшло 12434,1 тис грн., у 2021р.–11771,5 тис. грн. Міжбюджетні трансферти мають тенденцію до зменшення: в 2019р. - 1186007,5 тис.грн., а у 2020р. надходження зменшились на 619549,2 тис. грн. або 54,6% порівняно з попереднім роком, у 2021р. порівняно з 2019 роком обсяги надходжень зменшились на 670375,8 тис. грн., відхилення становило 56,5%.

Загальний обсяг доходів бюджету м. Чернівці у 2021р. порівняно з 2019р. зменшився на 244273,8 тис. грн. або на 9,7% та становив 2275467,3 тис. грн., у 2020р. було отримано доходів на 173113,2 тис. грн. або на 6,9% більше, ніж у 2019 році.

Видаткова частина місцевого бюджету відображає розвиток адміністративно-територіальної одиниці і визначає спрямування та використання накопичених у бюджеті фінансових ресурсів. Проведений аналіз свідчить, що видатки бюджету м. Чернівці з кожним роком

збільшуються: у 2019р. – 2530481,5 тис. грн., а у 2020р. – 2818728,8 тис. грн., у 2021р. – 3160444,3 тис. грн. Так, видатки на освіту в 2019р. становили 28,8%, у 2020р. – 9,7%, а у 2021р. – 34,2%. Частка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення наступна: з 31,6% у 2017 році до 15,9% у 2021р. програми та заходи охорони здоров'я фінансувалися із зменшення: в 2019 р., частка видатків становила 12,7%, у 2020р. – 13,2%, а у 2021р. – 9,7%.

Міжбюджетні трансферти протягом трьох останніх років надходили до бюджету м. Чернівці наступним чином: у 2019 році було отримано 1186007,5 тис. грн., у 2020 році – 1135181,0 тис. грн., у 2021 році – 515631,7 тис. грн., надходження за роки дослідження зменшилося на 670375,8 тис. грн., або на 56,6%. Всього доходів без урахування міжбюджетних трансфертів у 2019р. було отримано у сумі 1333733,6 тис. грн., у 2020р. – 1557673,3 тис. грн., у 2021р. – 1759836,6 тис. грн., надходження за роки дослідження зросли на 426102,0 тис. грн., або на 31,9%.

Результативна діяльність організацій Загальнодержавної казначейської роботи у перебігу сервісу районних бюджетів відповідно до прибуткам також витрат гарантує ясність у розподілі бюджетних ресурсів, але крім того збільшила концепцію контролю через економні дії, також відповідним здійсненням нормативно-законних дій в абсолютно всіх областях за допомогою концепцію функціонування загального казначейського рахунка.

Подібним способом, можливо зазначити відповідне головні тенденції поліпшення казначейського сервісу бюджетів: оптимізація казначейської інфраструктури; інтенсивне введення державних тверджень бухгалтерського обліку в державному секторі в теорію бухгалтерського обліку також звітності у муніципальному секторі; введення міжнародних стандартів у праці Загальнодержавної казначейської роботи України; удосконалення підходів до економічної звітності про виконання урядового також районних бюджетів в основі міжнародного досвіду; застосування іноземного досвіду прибуткового виконання бюджетів всіх ступенів; удосконалення програмного надання в

праці організацій Казначейства лінією формування вбудованої довідково-аналітичної концепції управління муніципальними капіталами.

Подібним способом, впровадження казначейської концепції сервісу районних бюджетів має істотне значення з метою: впровадження загального механізму управління коштами урядового також районних бюджетів; удосконалення управління заробітками також витратами районних бюджетів на всіх стадіях бюджетного ходу; підвищення поточного контролювання через цільовим також результативним застосуванням ощадливих грошей, дотриманням справжньою, економічної також прибутковою витримки.

Подібним способом, слід удосконалення функціонуючих елементів також відбір новітніх течій формування казначейської концепції сервісу бюджетів, вважається важливим компонентом структурної перебудови муніципальних капіталів також результативним знаряддям оптимального застосування муніципальних економічних ресурсів.